

Nr 1.

Ankom till Riksdagens kansli den 9 mars 1910 kl. 4 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

(1. A.)

Ordinarie anslag.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

1:o) I den till Riksdagen den 15 januari innevarande år aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kungl. Maj:t under nionde hufvudtiteln i punkten 1 föreslagit Riksdagen dels att medgifva, att den i staten för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp upptagna anslagspost »till institutets öfriga utgifter» må höjas från 28,000 kronor med 5,000 kronor till 33,000 kronor, dels ock att, vid bifall härtill, höja det under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» uppförda anslag till landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp från 75,500 kronor med 5,000 kronor till 80,500 kronor.

*Landtbruks-
och mejeri-
institutet vid
Alnarp.
[1¹].*

Den till stöd för framställningen förebragta utredningen återfinnes å sid. 2—9 i det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 14 januari 1910, hvartill utskottet tillåter sig hänvisa.

¹) Hänvisar till punkt i Kungl. Maj:ts proposition.

Utskottet.

Den i landtbruks- och mejeriinstitutets vid Alnarp stat förekommande anslagsposten »till institutets öfriga utgifter», om hvars höjande nu är fråga, upptogs i den ursprungliga, af 1902 års Riksdag godkända staten till 25,000 kronor, men höjdes sedermera af 1905 års Riksdag med 3,000 kronor till 28,000 kronor, med hvilket belopp posten för närvarande utgår. Berörda 3,000 kronor anvisades för bestridande af underhållet af sex frielever. Af anslaget i öfrigt, 25,000 kronor, bekostas, bland annat, byggnadernas underhåll, studieresor, som enligt institutets stadgar företagas med eleverna, samt städning, skurning m. m. Sedan den ursprungliga staten fastställdes, har institutet betydligt utvecklats. Så hafva en del nybyggnader tillkommit, representerande, enligt hvad departementschefen uppgifvit, ett värde af inemot 200,000 kronor, hvarjämte elevantalet ökat med ett 20-tal. Till följd häraf hafva kostnaderna för nyssnämnda ändamål stigit betydligt, så att förskott å följande årens stater måst lämnas, hvilka förskott, enligt uppgift af institutets styrelse, vid 1908 års slut tillsammans uppgingo till öfver 7,000 kronor. För att nu bringa ifrågavarande anslagspost att ungefärligen motsvara det verkliga behovet föreslås en ökning af posten med 5,000 kronor, hvaraf 3,000 kronor för byggnadernas underhåll, 750 kronor för elevernas studieresor samt 1,250 kronor för städning, skurning m. m.

Den begärda anslagsökningen finner utskottet stå i skäligt förhållande till institutets efter anslaget fastställande skedda utvidgning i afseende å såväl byggnadernas omfattning som elevantalet. På grund häraf och då en ökning af ifrågavarande anslagspost naturligen medför enahanda ökning af slutsumman af det för institutet anvisade anslag, hemställer utskottet:

att Riksdagen må

a) medgifva, att den i staten för *landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp* upptagna anslagspost »till institutets öfriga utgifter» må höjas från 28,000 kronor med 5,000 kronor till 33,000 kronor;

b) vid bifall härtill höja det under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» uppförda anslag till *landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp* från 75,500 kronor med 5,000 kronor till 80,500 kronor.

Bifalles detta, kommer det under omförmälda anslagstitel uppförda bestämda anslag att undergå motsvarande höjning, hvartill utskottet återkommer under nästa punkt.

2:o) Under punkten 2 af förevarande hufvudtitel har Kungl. Maj:ts föreslagit Riksdagen att under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanärningar» uppföra ett anslag å 4,000 kronor till aflöning åt en statskonsulent i svinskötsel, däraf 2,500 kronor i lön och 1,500 kronor i tjänstgöringspenningar, äfvensom ej mindre medgifva, att statskonsulenten må äga åtnjuta två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, att tilläggas lönen, än äfven godkänna de villkor och förbehåll, som i statsrådsprotokollet föreslagits för åtnjutande af de statskonsulenten medgifna löneförmåner.

Statskonsulent
i svinskötsel.

[2.]

Berörda villkor och förbehåll äro följande:

att statskonsulent skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda stadgad;

att med statskonsulentbefattning icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med statskonsulentbefattning icke heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroy försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej landbruksstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen såsom statskonsulent, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att statskonsulent må uppbära tjänstgöringspenningar endast för den tid, han verkligen tjänstgjort; skolandet för den tid, han åtnjutit tjänstledighet, desamma utgå till den, som tjänsten förrättat;

att statskonsulent, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, äger uppbära hela lönen, men att, om han eljest undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller ej kan densamma på grund af eljest förekommande lagligt tjänstehinder förrätta, han kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till statskonsulent för tid, hvarunder han

afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest statskonsulent varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af landtbruksstyrelsen pröfvas böra användas till tjänstens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej landtbruksstyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att i afseende på erhållande af ålderstillägg till lönen skall gälla, att tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att statskonsulenten mer än fyra år af denna tid själf med godt vitsord bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst eller ock fullgjort annat offentligt uppdrag, och för andra förhöjningen efter ytterligare fem år på samma villkor, under iakttagande, hvad hvarje af dessa förhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förrän vid början af kalenderåret näst efter det, under hvilket den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd;

att likväl statskonsulent, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen utgår till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänst-innehafvares rätt till pension är vid tiden för aflöningens uppförande å ordinarie stat, eller, såvidt angår befattningshafvare, som därefter till befattningen utnämnes, vid tillträdet till befattningen stadgad; samt

att den, som tillträder befattningen, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet att hänvisa till hvad statsrådsprotokollet å sid. 9—15 därom innehåller.

Utskottet.

Från och med år 1904 har en statskonsulent i svinskötsel varit anställd med åliggande att under resor i landet dels på anmodan af enskild jordbrukare biträda med råd och anvisningar för höjande af utaf rekvirenten utöfvad svinskötsel dels ock på uppdrag af landtbruksstyrelsen utröna svinskötselns ståndpunkt i allmänhet samt vidtagna åtgärder till befordrande af denna näringsgren. Denne tjänstemans aflöning har utgått i form af arvode till belopp af för hvart och ett af åren 1904

och 1905 3,000 kronor, 1906—1908 3,500 kronor samt 1909 och 1910 4,000 kronor. Dessutom har till konsulenten utgått rese- och traktamentsersättning äfvensom dagarfvoden för verkställda förrättningar i öfverensstämmelse med hvad som enligt af Kungl. Maj:t den 24 november 1905 fastställd arfvodestaxa gäller för öfriga statskonsulenter och vissa andra med dem jämförliga befattningshafvare. För bestridande af konsulentens aflöning och resekostnader hafva medel anvisats på extra stat och utgått med för hvart och ett af åren 1904—1907 5,000 kronor, för år 1908 6,000 kronor samt för hvartdera af åren 1909 och 1910 6,500 kronor.

Antalet af de utaf ifrågavarande statskonsulent verkställda förrättningar har år från år väsentligen ökats enligt hvad af följande af landbruksstyrelsen meddelade, tidsperioden 1904—1908 omfattande tabell framgår:

År	Rese- och förrättningsdagar.	Däraf för rekvirerade förrättningar.
1904	134	73
1905	113	77
1906	141	141
1907	215	215
1908	237	237.

Syftet med förevarande framställning är nu att bereda ifrågavarande statskonsulent fastare anställning genom tjänstens uppförande å ordinarie stat. Därvid skulle denne tjänstnehafvare likställas med statskonsulenterna i boskapsskötsel och mejerihushållning. Han skulle alltså erhålla i aflöning 4,000 kronor, däraf 2,500 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, samt två ålderstillägg till lönen, hvartdera å 500 kronor, efter respektive 5 och 10 år, äfvensom reseersättning, fortfarande utgående enligt nu gällande grunder. Den sålunda föreslagna anordningen med ifrågavarande tjänst skulle, bortsedt från blifvande utgifter för ålderstillägg och pensionering, icke förorsaka statsverket utgifter utöfver hvad nu för ändamålet utgår. Beträffande sättet för anslagets uppförande i riksstaten skulle endast den förändring vidtagas, att i stället för det nu utgående extra anslaget å 6,500 kronor uppfördes under förevarande anslagstitel ett bestämdt anslag å 4,000 kronor. Den af statsmedel till konsulenten utgående reseersättningen skulle nämligen, i likhet med hvad för innehafvare af ordinarie tjänst i allmänhet äger rum, hädanefter bestridas från vederbörande hufvudtitels anslag till rese- och traktamentspenningar.

Af de i statsrådsprotokollet lämnade uppgifterna angående importen och exporten af fläsk framgår, att svinskötseln inom landet är stadd i raskt framåtskridande, utan tvifvel följden af ett tilltagande intresse för denna särskildt för de mindre jordbruken synnerligen viktiga gren af landthushållningen. Det sålunda stegrade intresset torde, enligt utskottets förmenande, till en väsentlig del kunna härledas från den af statskonsulenten i svinskötsel utöfvade verksamheten. I betraktande häraf vore uppförandet af ifrågavarande statskonsulentbefattning, hvaraf ett stadigvarande behof för landthushållningen väl torde förefinnas, å ordinarie stat otvifvelaktigt ägnadt att ytterligare gagna näringsgrenen, då därigenom densamma tillförsäkrades konsulentens hela arbetskraft samt allt för täta ombyten af befattningens innehafvare förebyggdes. Utskottet biträder alltså Kungl. Maj:ts förslag därutinnan.

I afseende å aflöningsförmåner och tjänsteställning torde statskonsulenten i svinskötsel gifvetvis böra likställas med öfriga statskonsulenter inom landthushållningen. I öfverensstämmelse med denna uppfattning är också Kungl. Maj:ts förslag afgifvet, hvarför utskottet ej heller i öfrigt haft något att däremot erinra.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» uppföra ett anslag å 4,000 kronor till aflöning åt en *statskonsulent i svinskötsel*, däraf 2,500 kronor i lön och 1,500 kronor i tjänstgöringspenningar, äfvensom ej mindre medgifva, att statskonsulenten må äga åtnjuta två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, att tilläggas lönen, än äfven godkänna ofvan intagna villkor och förbehåll för åtnjutande af de statskonsulenten sålunda medgifna löneförmåner.

Vid bifall härtill samt till hvad under punkten 1 här ofvan föreslagits, kommer det i anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» ingående bestämda anslaget att höjas från 297,900 kronor med 9,000 kronor till 306,900 kronor.

Då någon förhöjning af det i anslagstiteln ingående förslagsanslaget icke ifrågasättes, skulle anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» komma att i riksstaten uppföras sålunda:

bestämt anslag:

till landtbruksinstitutet m. m. kronor 306,900: —

förslagsanslag:

till understöd åt landtmannaskolor » 50,000: —

Summa kronor 356,900: —

Landtbruksingenjörer och deras biträden.

3:o) Under punkt 3 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att i afvaktan på den nådiga proposition angående löneroglering för statens landtbruksingenjörer och deras biträden, Kungl. Maj:t må komma att till Riksdagen aflåta, i det för dessa uppförda ordinarie anslag måtte beräknas en höjning af 37,000 kronor och anslaget i dess helhet sålunda beräknas till 91,500 kronor.

*Landtbruks-
ingenjörer
m. m.
[3.]*

Öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen afgifva särskildt utlåtande, hvilket utskottet härmed velat för Riksdagen

anmäla.

Domänstyrelsen.

4:o) Likaså har Kungl. Maj:t under punkt 4 föreslagit Riksdagen att i afbidan på den nådiga proposition angående höjande af den i staten för domänstyrelsen uppförda anslagspost till arfvoden åt amanuenser m. m., Kungl. Maj:t må komma att till Riksdagen aflåta, i det för domänstyrelsen i riksstaten uppförda anslag beräkna en förhöjning af 6,000 kronor och anslaget i dess helhet sålunda till 165,000 kronor.

*Anslaget till
domän-
styrelsen.
[4.]*

Jämväl öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen afgifva särskildt utlåtande, hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

anmäla.

Skogsväsendet.

5:o) De ordinarie, direkt af skogsmedlen utgående anslagen för skogsväsendet äro i riksstaten för innevarande år upptagna på följande sätt:

*Skogsväsendet.
[5.]*

Bestämmt anslag:

för skogsstaten kronor 1,113,500: —
 ,, statens skogsläroverk ... ,, 89,050: — kronor 1,202,550: —

Förslagsanslag:

till ålderstillägg åt personalen vid skogsstaten och
 skogsläroverken ,, 110,000: —

Reservationsanslag:

till enskilda skogsundervisningen kr. 7,600: —
 ,, kronoskogarnas förvaltning
 och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet ,, 2,873,850: —
Summa kronor 4,194,000: —

I afseende å behovet af ifrågavarande anslag har Kungl. Maj:t i punkt 5 under förevarande hufvudtitel föreslagit Riksdagen att

dels i den för skogsstaten gällande stat uppföra ytterligare fem jägmästarebefattningar med af Kungl. Maj:t föreslagna löneförmåner och i sammanhang därmed nedsätta de i samma stat uppförda resepenningar till jägmästaren i Tjusts revir, nu 700 kronor, med 100 kronor till 600 kronor,

dels höja de i staten för skogsinstitutet uppförda. expensmedel, nu 5,000 kronor, med 1,000 kronor till 6,000 kronor,

dels, under förutsättning att ifrågasatt förflyttning af Hunnebergs skogsskola kommer till stånd, med afförande ur staten för skogsskolorna af arvodet till nämnda skolas föreståndare, i samma stat uppföra föreståndaren för den nya skogsskolan med af Kungl. Maj:t föreslagna aflöningsförmåner,

dels, med bifall till hvad Kungl. Maj:t i öfrigt beträffande statens skogsskolor föreslagit, höja anslaget till samma skolor med ytterligare 8,350 kronor,

dels höja reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, nu 2,873,850 kronor, med 359,450 kronor till 3,233,300 kronor,

dels slutligen medgifva

ej mindre att, för uppförande å Hammarsebo kronopark i Kalmar län af för inrättandet af en ny skogsskola erforderliga byggnader samt för öfriga med skolans anordnande förenade utgifter, af sistnämnda anslag för år 1911 må användas sammanlagdt högst 20,250 kronor,

än äfven att af samma anslag för år 1910 må disponeras ett belopp af 1,000 kronor till fyllnad i skogsinstitutets expensmedel äfvensom att af nämnda anslag för åren 1910 och 1911 må, för nyanskaffning af för institutets verksamhet erforderliga instrument med mera, användas under hvardera året ett belopp af högst 2,500 kronor.

Vid bifall härtill skulle anslaget till skogsväsendet erhålla följande uppställning:

Bestämmt anslag:

för skogsstaten	1,140,300: —	
» statens skogsläroverk	100,800: —	1,241,100: —

Förslagsanslag:

till ålderstillägg åt personalen vid skogsstaten och skogsläroverken	110,000: —
--	------------

Reservationsanslag:

till enskilda skogsundervisningen	7,600: —	
» kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	3,233,300: —	3,240,900: —

Summa kronor 4,592,000: —

Ökningen, 398,000 kronor, af anslagets slutsumma faller alltså å det bestämda anslaget för skogsstaten	med kronor 26,800: —
” ” ” ” ” ” statens skogsläroverk ” ”	11,750: —
” reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	” ” 359,450: —

Summa kronor 398,000: —

Ökningen af *anslaget för skogsstaten* (statsrådsprotokollet sid. 17—34) äskas för inrättande af fem nya jägmästartjänster, tre inom Jämtlands län, hvarför erfordras 17,200 kronor, och en inom hvardera af Östergötlands och Kalmar län, hvarför kräfves 4,800 kronor för hvardera befattningen eller tillhopa 9,600 kronor.

Jämtlands län är för närvarande uppdeladt i fyra revir, nämligen Norra Jämtlands, Östra Jämtlands, Västra Jämtlands och Härjedalens revir. Jägmästarna i dessa revir åtnjuta enligt den af 1908 års Riksdag godkända, af Kungl. Maj:t i nådigt bref den 17 juni samma år fastställda aflöningsstat för skogsstaten följande löneförmåner, nämligen:

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 8 Saml. 1 Häft.

	Lön.	Tjänstg. penningar.	Res- penningar.	Summa.
i Norra Jämtlands revir.....	2,300: —	2,400: —	700: —	5,400: —
„ Östra „ „	2,300: —	2,200: —	700: —	5,200: —
„ Västra „ „	2,300: —	2,400: —	700: —	5,400: —
„ Härjedalens „	2,300: —	2,800: —	900: —	6,000: —

jämte tre ålderstillägg å 400 kronor hvardera efter respektive 5, 10 och 15 år.

Enligt lagen angående skyddsskogar den 24 juli 1903, hvilken trädde i kraft med 1905 års ingång, får å sådana skogar annan afverkning än till husbehof äga rum endast efter utsyning, som på statens bekostnad verkställes af skogsstatens tjänstemän. Härigenom måste gifvetvis arbetet för nämnda tjänstemän betydligt ökas å orter, där skogarna fått karaktär af skyddsskogar. Sedan Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Jämtlands län i början af år 1905 utfärdat interimistiskt förordnande angående skyddsskogarnas omfattning i länet, ökades också arbetet å skyddsskogsområdet för skogsstaten i så hög grad, att en ändring af revirindelningen inom länet visade sig nödvändig. En sådan har emellertid icke lämpligen kunnat ske, förrän Kungl. Maj:t definitivt fastställt skyddsskogsgränsen. I afvaktan härå har utsyningen å skyddsskogarna verkställts hufvudsakligen af extra jägmästare och kontrollen å afverkningen utöfvats af tre biträdande jägmästare. Numera har emellertid gränsen för skyddsskogsområdet i ifrågasatt län slutligen fastställts, hvarför frågan om ändring af revirindelningen i länet förelagts Riksdagen. I sådant afseende har föreslagits af domänstyrelsen, hvars förslag biträdts af Kungl. Maj:t, att länet skulle uppdelas i sju revir, benämnda Frostvikens, Östersunds, Åre, Hallens, Bräcke, Rätans och Hede revir, på sådant sätt, att skyddsskogarna till hufvudsakliga delar lades till vissa revir, i ändamål att skogstjänstemännens arbete med vården af statens skogar måtte i så ringa mån som möjligt föranleda bristande intresse för de enskilda skogsägarnes skogshushållning.

Beträffande de ifrågasatta nya revirens omfattning och beskaffenheten af däri belägna skogar, tillåter sig utskottet att hänvisa till den å sid. 19 i statsrådsprotokollet intagna tablå, hvilken innefattar domänstyrelsens ursprungliga, af styrelsen sedermera endast i oväsentliga delar i fråga om revirens omfattning frånträdde förslag i ämnet.

Vidkommande revirförvaltarnas i de nya reviren löneförhållanden, skulle jägmästarna i de nuvarande Norra, Östra och Västra Jämtlands samt Härjedalens revir, med bibehållna löneförmåner, förflyttas till re-

spektive Östersunds, Bräcke, Hallens och Rätans revir. I de tre öfriga nya reviren skulle aflönningarna blifva följande:

	Lön.	Tjänstg.- penningar.	Res- penningar.	Summa.
i Frostvikens revir	2,300: —	2,600: —	700: —	5,600: —
„ Åre	2,300: —	2,600: —	700: —	5,600: —
„ Hede	2,300: —	2,800: —	900: —	6,000: —
				17,200: —

jämte ålderstillägg på sätt och under villkor, som för öfriga jägmästare är bestämdt.

Den ökning i statsutgifterna, som häraf skulle blifva en följd, skulle emellertid delvis motvägas af besparing af de till förenämnda biträdande jägmästare från renbetesfjällens skogsförsäljningsmedel nu utgående arfvoden och respenningar, tillsammans 10,800 kronor.

Sedan år 1889 är *Östergötlands län* deladt på tre revir, Ombergs, Kinda och Finspångs, alla tillhörande östra distriktet. Enligt förenämnda kungl. bref åtnjuta jägmästarna i dessa revir lön 2,300 kronor jämte ålderstillägg, tjänstgöringspenningar 2,000 kronor samt respenningar, i Ombergs revir 500 kronor och i de båda andra reviren 700 kronor.

Arealen af de allmänna skogarna i reviren, som år 1890 uppgick till 52,589 hektar, har under tiden därefter ökats till 83,227 hektar — hvaraf 42,410 hektar stå under skogsstatens omedelbara vård och förvaltning — fördelade med 22,301 hektar på Ombergs, 26,593 hektar på Kinda och 34,333 hektar på Finspångs revir. Af den sålunda ökade skogsarealen utgöra omkring 28,805 hektar under ungefärligen samma tid inköpta kronoparker, hvaraf kommer på Ombergs revir 8,711, på Finspångs revir 11,769 och på Kinda revir 8,325 hektar. Af de genom skogsköpen nybildade eller väsentligen utvidgade kronoparkerna äro Gullbergs kronopark om 8,420 hektar i Finspångs revir och Karlsby kronopark om 7,430 hektar i Ombergs revir de mest betydande.

Till biträde åt jägmästarna, hvilkas göromål genom det betydliga markförvärfvet väsentligen ökats, äro anställda en biträdande jägmästare i hvardera af Ombergs och Finspångs revir samt en aflönad assistent i Kinda revir.

Med hänsyn till den nuvarande omfattningen af de allmänna skogarna inom ifrågavarande revir har domänstyrelsen föreslagit en omreglering af desamma till fem revir så, att de nuvarande reviren bibehölles med minskadt område och två nya revir, Gullbergs och Karlsby revir, tillkomme.

Beträffande den närmare planen för omregleringen tillåter sig utskottet att hänvisa till domänstyrelsens däröfver upprättade, å sid. 28 och 29 i statsrådsprotokollet intagna tablå.

Domänstyrelsens omregleringsförslag har af Kungl. Maj:t biträddt med den ändring, att Ombergs och Karlsby revir skulle tillsammans utgöra ett revir, hvadan alltså endast ett revir, Gullbergs, skulle nyinrättas.

I afseende å jägmästarnas aflöningar skulle jägmästarna i de nuvarande reviren bibehållas vid sina löneförmåner oförändrade. För jägmästaren i Gullbergs revir skulle anvisas lön 2,300 kronor, tjänstgöringspenningar 2,000 kronor och respenningar 500 kronor, tillsammans 4,800 kronor, jämte ålderstillägg i likhet med hvad för öfriga jägmästare gäller.

Till följd af nyinrättandet af sistnämnda revir, hvilket komme att öka anslaget till skogsstaten med jägmästarens aflöning, 4,800 kronor, skulle emellertid, enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår, genom indragande af biträdande jägmästaren i Finspångs revir och assistenten i Kinda revir utgifterna från anslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet kunna minskas med 6,100 kronor.

Inom Tjusts revir i *Kalmar län* hafva de allmänna skogarnas areal ökats från, år 1890, 26,781 hektar till 38,644 hektar, hvaraf 27,355 hektar ligga under skogsstatens omedelbara vård och förvaltning. I sistnämnda siffra ingå sedan berörda år till kronoparker inköpta 10,900 hektar. Till biträde åt jägmästaren är å reviret anställd en aflönad assistent.

Detta revir är nu föreslaget att uppdelas i två, Tjusts och Aspelands revir, i afseende hvarå hänvisas till domänstyrelsens nyssnämnda tablå.

I aflöningshänseende skulle de båda revirförvaltarna likställas samt erhålla lön 2,300 kronor jämte ålderstillägg i likhet med öfriga jägmästare, tjänstgöringspenningar 2,000 kronor och respenningar 600 kronor, tillsammans 4,900 kronor. Jägmästarens i Tjusts revir aflöning, som nu utgår med 5,000 kronor, skulle alltså nedsättas med 100 kronor, hvilken minskning skulle träffa respenningarna. Det belopp, hvarmed anslaget till skogsstaten till följd af delningen af Tjusts revir behöfde ökas, inskränker sig alltså till 4,800 kronor. Genom indragning af assistenten i reviret skulle emellertid de verkliga kostnaderna härför begränsas till 2,000 kronor.

Den föreslagna ökningen med 11,750 kronor af det *bestämda anslaget för statens skogsläroverk* (statsrådsprotokollet sid. 34—57) är afsedd dels till höjning med 1,000 kronor af skogsinstitutets expensmedel, dels ock till höjning af anslagen till statens för utbildande af skogsbetjänte afsedda skogsskolor med 10,750 kronor.

Anslaget till skogsinstitutets expensmedel fastställdes af 1900 års Riksdag till sitt nuvarande belopp 5,000 kronor. Detta belopp har emellertid visat sig otillräckligt, i all synnerhet som efter anslagets fastställande en ny byggnad, inrymnande en lärosal och en sal för samlingar, uppförts vid institutet. Till följd af anslagets knapphet hafva utgifterna för nyanskaffning och vård af undervisningsmaterielen måst inskränkas i hög grad. Den nu ifrågasatta ökningen af anslaget är därför i första rummet afsedd att komma undervisningsmaterielen till godo, dock endast i hvad angår de löpande utgifterna för materielens vård och underhåll. Beträffande utgifterna för nyanskaffning, hvarför erfordras ett belopp för en gång af 7,500 kronor, fördeladt på tre år, har departementschefen nämligen ansett dessa utgifter vara af beskaffenhet att icke böra utgå från det ordinarie expensanslaget, utan från reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, hvartill utskottet nedan återkommer. Vidare är med ökningen af expensmedelsanslaget afsedt att bereda medel dels för höjning af portvaktens vid institutet från detta anslag utgående aflöning med 80 kronor, från 720 kronor till 800 kronor för år, dels ock för bestridande af vissa till 200 kronor beräknade årliga kostnader, som föranledas däraf, att tillsynen öfver Ombergs och Klotens skogsskolor, som förut tillkommit vederbörande öfverjägmästare, från och med innevarande år skall utöfvas af direktören vid skogsinstitutet. Den för nu nämnda ändamål erforderliga ökningen af institutets expensmedelsanslag har af departementschefen beräknats till 1,000 kronor, en anslagshöjning, som emellertid tarivas redan för innevarande år, hvarom nedan vidare förmäles.

För uppehållande af statens för utbildande af skogsbevakare afsedda skolor, nämligen skogsskolorna vid Hunneberg, Grönsinka, Bjurfors, Kolleberga, Hällnäs och Bispgården, är i gällande stat anvisadt, bland annat, att utgå från det bestämda anslaget till skogsläroverken, arfvode 1,000 kronor till föreståndaren för Hunnebergs skola, hvilken befattning uppehålls af jägmästaren i Hunnebergs revir, aflöning 3,400 kronor, däraf lön 2,000 kronor och tjänstgöringspenningar 1,400 kronor, till enhvar af föreståndarne för de öfriga skolorna, 62 stipendier à 250 kronor att fördelas mellan skolorna efter Kungl. Maj:ts bepröfvande samt expens- och underhållsmedel med 750 kronor till Hunnebergs skola och

1,000 kronor till hvardera af de andra skolorna. För närvarande kunna vid skolorna mottagas sammanlagdt åttio elever, däraf 10 vid Hunnebergs, 14 vid Bjurfors och 12 vid hvardera af Grönsinka och Kolleberga skolor. Af stipendierna utgå 8 till Hunnebergs och 10 till hvardera af de tre sistnämnda skolorna.

Förra årets Riksdag anvisade på framställning af Kungl. Maj:t medel för utvidgande af Bjurfors, Grönsinka och Kolleberga skolor så, att enhvar af dem skulle erhålla plats för 20 elever. Det sålunda ökade elevantalet torde kunna emottagas från och med nästa år. För att emellertid möta det äfven därefter alltjämt förefintliga behovet af ökad tillgång på vederbörligen utbildade skogsbevakare har nu föreslagits en utvidgning af den minsta af de nuvarande skolorna, Hunnebergs, så att jämväl denna skulle kunna mottaga 20 elever, äfvensom i sammanhang därmed en flyttning af skolan. Denna skolas lokaler lära nämligen vara äfven för skolans nuvarande behof så trånga, att de, om skolan skulle kvarblifva därstädes, ovillkorligen tarfva en utvidgning. Härtill kommer, att skolan ej är eller kan blifva fullt tillfredsställande för den praktiska undervisningen, enär Hunnebergs kronopark är af den säregna beskaffenhet, att där vunna erfarenheter ej kunna direkt tillämpas på skogar i allmänhet. Såsom i sistberörda afseende och jämväl i öfrigt lämplig plats för den utvidgade skolan har föreslagits Hammarsebo kronopark i Kalmar revir och län, hvilken, jämte vissa i närheten belägna allmänna skogar, till en sammanlagd areal af 6,089 hektar 97 ar, däraf 4,244 hektar 61 ar skogsproduktiv mark, skulle kunna frånskiljas nämnda revir och anvisas till öfningsskogar åt skolan.

För skolans inrättande vid Hammarsebo kronopark kunna vissa där befintliga byggnader efter nödiga ändringar och reparationer användas, särskildt två i godt stånd varande byggnader, af hvilka den ena skulle kunna användas till skolsal, matsal, kök m. m. för lärjungarna och den andra till bostad åt skolföreståndaren. Genom denna anordning skulle endast en nybyggnad erfordras, nämligen för inrymmande af öfriga lokaler för eleverna och bostadslägenhet åt skogsrättaren. De härför beräknade kostnaderna uppgå, under förutsättning att nödigt virke tages från kronoparken, till i rundt tal för ändrings- och reparationsarbetena 3,000 kronor och för nybyggnaden 12,000 kronor. Emellertid tillkomma vissa kostnader härutöfver. Ofvanberörda å kronoparken befintliga byggnader jämte för skolan nödigt tomtutrymme disponeras nämligen intill den 14 mars 1915 af arrendatorn af vissa kronoparken tillhörande inägor. För att nämnde arrendator, som kan åtnöjas med mindre byggnader i stället för de för skolan behöfliga, skall afstå dessa senare, erfordras, att

för honom uppföras andra byggnader. Kostnaderna härför äro beräknade till 5,000 kronor. Därjämte fordrar arrendatorn i ersättning för afståendet af tomtområdet och de större byggnaderna under återstående arrendetiden en årlig ersättning af 250 kronor. De kontanta utlägggen för flyttandet af Hunnebergs skogsskola till Hamnarsebo skulle alltså, enligt det nu sagda, belöpa sig till 20,000 kronor för en gång och 250 kronor årligen till den 14 mars 1915. Dessa kostnader böra emellertid utgå från reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning m. m., hvarom vidare nedan.

En af Hunnebergs skogsskolas *flyttning* uppstående kostnad af beskaffenhet att böra utgå från bestämda anslaget till skogsläroverken är däremot en höjning af föreståndarens för skolan aflöning. Genom flyttningen skulle nämligen jägmästarens i Hunnebergs revir befattning med skolan upphöra och hans arfvode, 1,000 kronor, såsom skolföreståndare icke vidare utgå, hvaremot skolan, i likhet med de andra af nu ifrågavarande skogsskolorna, skulle erhålla en uteslutande vid skolan tjänstgörande föreståndare med enahanda aflöning som de öfriga föreståndarna eller 3,400 kronor. Den häraf föranledda ökningen i statsutgifterna belöper sig således till 2,400 kronor.

Jämväl den beträffande Grönsinka, Bjurfors och Kolleberga skogsskolor beslutade och för Hunnebergs skogsskola nu föreslagna *utvidgningen* har medfört ökade anslagskraf. Så kräfvdes i mån som elevantalet ökats flere stipendier och mera expens- och underhållsmedel. För enhvar af skolorna, hvilka efter deras utvidgning skulle blifva lika stora, anses sålunda behöfvas 16 stipendier och 1,400 kronor i expensmedel. Utöfver hvad från anslaget till skogsläroverken för nämnda skolor och ändamål enligt hvad ofvan sagts nu utgår skulle alltså erfordras 6,500 kronor för 26 nya stipendier och 1,850 kronor för ökade expens- och underhållsmedel, eller sålunda tillhoppa 8,350 kronor. — Denna utgiftsökning skulle emellertid, enligt hvad domänstyrelsen ställt i utsikt, komma att i viss mån motvägas genom indragning efter skolans flyttning af en aflönad assistentbefattning inom Kalmar revir.

Det under förevarande anslagstitel uppförda *reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet* (statsrådsprotokollet sid. 57—67), som hufvudsakligen är afsedt att bereda nödigt driftkapital för skötseln af statsskogarna, har såsom en följd af den alltmer intensiva och rationella vård och skötsel, som på senare tiden kommit dessa skogar till del och som var afsedd att ytterligare befordras genom den på grund af 1908 års Riksdags beslut i ämnet vidtagna omorganisationen af skogsstaten, för hvart och ett af

de senare åren väsentligt ökats. Så höjdes anslaget efter att åren 1903—1906 hafva utgått med enahanda belopp 1,599,792 kronor,

för år 1907 till	1,824,792 kronor
» » 1908 »	2,264,792 »
» » 1909 »	2,568,850 »
» » 1910 »	2,873,850 »

Enligt följande i statsrådsprotokollet intagna tablå ställer sig statskogarnas afkastning under ungefär samma tid sålunda, därvid emellertid är att märka, att uppgifterna för år 1909 blott äro approximativa:

År.		Bruttoafkastning.		Nettoafkastning.
1905.....	kronor	7,632,985: 85	kronor	4,734,689: 95
1906.....	»	8,693,618: 27	»	5,846,843: 98
1907.....	»	10,039,842: 79	»	6,938,892: 20
1908.....	»	9,594,482: 79	»	6,008,391: 02
1909.....	»	8,857,974: 59	»	4,502,962: 59

Då, såsom departementschefen framhållit, minskningen i afkastningen åren 1908 och 1909 kan tillskrifvas den nämnda år utmärkande, jämväl på trävarumarknaden inverkande allmänna depressionen på det ekonomiska området, torde väl kunna sägas, att höjningarna af anslaget motsvarats af ökad afkastning från skogarna. Domänstyrelsen har också ställt i utsikt, att nettoafkastningen af statsskogarna för innevarande år kommer att visa en betydlig ökning jämförd med samma afkastning år 1909 äfvensom att, därest skogsväsendets utveckling får fortgå normalt, inkomsterna af skogsväsendet år 1911 troligen komma att afsevärdt öfverstiga nettoafkastningen under det hittills gynnsammaste året, år 1907.

För år 1911 har, såsom förut nämnts, äskats höjning af ifrågasvarande anslag med ett för utjämnande af anslagets slutsumma till 359,450 kronor bestämdt belopp. Såsom inverkande å anslagsbehovet för 1911 må framhållas, dels att staten de senaste åren gjort betydande skogsförvärf, dels ock den omständigheten, att, under det å anslaget funnits reservationer

vid 1906 års början	kronor	849,371
» 1907 » »	»	727,278
» 1908 » »	»	603,594
» 1909 » »	»	429,720

samt jämväl å 1909 års anslag kan påräknas reservation, ehuru visserligen till högst väsentligt minskadt belopp, så synes å innevarande års

anslag reservationerna komma att uppgå till ett så obetydligt belopp, att de knappast kunna tagas i beräkningen vid pröfningen af det för år 1911 erforderliga anslaget.

Af de i det föregående omförmälda ändamål, hvarför Kungl. Maj:t under ifrågavarande punkt af statsverkspropositionen äskat medel, hafva — såsom ofvan nämnts — följande ansetts vara af beskaffenhet, att utgifterna därför böra utgå från reservationsanslaget i fråga, nämligen de af Hunnebergs skogsskolas flyttning till Hammarsebo kronopark föranledda byggnadsarbetena samt godtgörelsen till vederbörande arrendator för afståendet af för skolan behöfliga byggnader och nödigt tomtområde äfvensom vissa expenser för skogsinstitutet. Utgifterna härför skulle emellertid fördelas å 1910, 1911 och följande års anslag. Därvid skulle enligt Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning utgå från 1910 års anslag dels 1,000 kronor till fyllnad i skogsinstitutets expensanslag för samma år dels ock 2,500 kronor för nyanskaffning af undervisningsmateriell för institutet och från 1911 års anslag dels för sistnämnda ändamål medel till enahanda belopp som från 1910 års anslag dels kostnaderna, 20,000 kronor, för ofvannämnda byggnadsarbeten dels ock den för året belöpande ersättningen, 250 kronor, till bemälda arrendator.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två inom Riksdagen väckta motioner, nr 40 i Första kammaren och nr 110 i Andra kammaren, däri herrar *G. M. H. Ekelund* och *A. Ekman* sammanställande hemställt, att Riksdagen för sin del ville besluta, att i öfverensstämmelse med domänstyrelsens förslag ett särskildt revir, benämndt Karlsby revir, af östra distriktet måtte inrättas, omfattande de af domänstyrelsen närmare angifna delarne af nuvarande Ombergs revir, och att i aflöning till jägmästaren i Karlsby revir måtte anvisas ett belopp af kronor 4,900 årligen, hvaraf kronor 2,300 kronor i lön, kronor 2,000 i tjänstgöringspenningar och kronor 600 i resepenningar.

Till stöd härför hafva motionärerna anført följande:

»Af årets statsverksproposition under nionde hufvudtiteln inhämtas, att domänstyrelsen gjort framställning till Kungl. Maj:t angående omreglering af vissa revir inom östra distriktet på sådant sätt, att nämnda distrikt, som för närvarande omfattar 3 revir, skulle komma att uppdelas på 5 revir, benämnda Ombergs, Karlsby, Gullbergs, Finspongs och Kinda revir.

Kungl. Maj:t har emellertid endast funnit anledning biträda detta domänstyrelsens förslag så till vida, att Kungl. Maj:t i statsverksproposi-

tionen föreslagit Riksdagen en sådan omreglering af reviren inom östra distriktet, att de skulle komma att utgöras af 4 revir, hvarvid Ombergs revir såsom hittills skulle komma att omfatta äfven de kronoparker, som af domänstyrelsen afsetts skola komma att utgöra Karlsby revir.

Af departementschefens yttrande i ärendet framgår, att de hufvudsakliga skälen, hvarför bifall till domänstyrelsens framställning i dess hela utsträckning icke ansetts böra lämnas, varit, att något märkförvärf för kronans räkning under de senaste 3 åren icke ägt rum inom detta revir, samt att det kunde få anses ovisst, huruvida föreståndarebefattningen för Ombergs skogsskola, hvilken befattning för sin innehafvare medför en betydande arbetsbörd, allt framgent kommer att vara förenad med jägmästaretjänsten i nämnda revir.

Af de uppgifter, jag varit i tillfälle inhämta, framgår, att det nuvarande Ombergs revir omfattar en areal af 22,301 har. Efter den af Kungl. Maj:t föreslagna uppdelningen af östra distriktet på 4 revir skulle de återstående reviren komma att omfatta Gullbergs revir 12,424 har, Finspångs revir 26,553 har och Kinda revir 20,566 har, hvaraf framgår, att, med undantag af Finspångs revir, Ombergs revir skulle blifva det största inom distriktet. Tager man vidare vid bedömandet af förhållandena hänsyn till, att jägmästarebefattningen inom detta revir är förenad med den mycket kräfvande föreståndarebefattningen för Ombergs skogsskola, så torde det vara tydligt, att arbetsbördan inom Ombergs revir efter den af Kungl. Maj:t föreslagna omregleringen skulle blifva i proportion alltför hög, och att så redan nu är fallet, framgår af det förhållandet, att för förvaltningen af de till Ombergs revir hörande Bona och Karlsby kronoparker, hvilka enligt domänstyrelsens förslag skolat komma att utgöra ett särskildt revir, anställts en biträdande jägmästare. Departementschefen yttrar äfven, att han icke vill bestrida, att den inom reviret belägna Karlsby stora kronopark för sin behöriga skötsel kräfver en särskild förvaltare, liksom ock att inrättandet af ett nytt revir, i hvilket berörda kronopark skulle ingå, ur skogsvårdsynpunkt skulle medföra stora fördelar.

Under sådana omständigheter synas mig tillräckliga skäl icke föreligga, för att i afvaktan på inom en oviss framtid måhända förekommande förändringar i revirets jägmästares befattning med Ombergs skogsskola, undanskjuta den af domänstyrelsen föreslagna åtgärden angående revirets uppdelande för underlättande af den för närvarande alltför stora arbetsbördan och för tillgodoseende af de stora fördelar, som ur skogsvårdsynpunkt härigenom kunde vara att vinna.

Genom ett bifall till domänstyrelsens framställning skulle Ombergs

revir för framtiden komma att omfatta en areal af 12,084 har, och Karlsby revir en areal af 11,600 har, områden, hvilka ur skogsvårdssynpunkt och med hänsyn till önskvärldheten af en intensiv skogsskötsel af dessa kronoparker icke torde kunna anses vara för små.

Tager man vidare hänsyn till, att staten inom Bona och Karlsby kronoparker bedrifver en i jämförelse med hvad som är brukligt å flertalet andra kronoparker långt gående förädling af virket, och att afkastningen från dessa kronoparker, hvilken varit stadd i ständigt stigande, numera torde öfverträffa afkastningen från de flesta, om icke alla, revir i de 14 södra länen, så synes äfven ur ekonomisk synpunkt skäl tala för, att dessa kronoparker ställas under en särskild förvaltning. — Till belysande af dessa förhållanden tillåter jag mig anföra några siffror angående behållningarne under de senaste 5 åren för dessa kronoparker:

År:	Bruttoafkastning:	Utgifter från reservationsanslaget:	Nettobehållning, hvarifrån bör dragas lön för förvaltare och kronojägare kronor 6,600: —
1905	c:a 45,500: —	c:a 24,707: —	c:a 20,793: —
1906	c:a 51,320: —	c:a 38,822: —	c:a 12,498: —
1907	c:a 61,600: —	c:a 34,064: —	c:a 27,536: —
1908	c:a 101,335: —	c:a 43,081: —	c:a 58,254: —
1909	c:a 121,100: —	c:a 61,600: —	c:a 59,500: —

Då köpeskillingen för dessa kronoparker i rundt tal uppgått till kronor 800,000: —, är det tydligt, att nettobehållningen numera för staten utgör en mycket tillfredsställande ränta å köpeskillingen, i all synnerhet om hänsyn tages till, att bland de nu angifna åren äfven ingå sådana, då konjunkturerna inom trävarumarknaden ingalunda kunnat anses vara goda.

Till jämförelse tillåter jag mig anföra ^{se} följande siffror för den del af Ombergs revir, som icke omfattar Bona och Karlsby kronoparker, hvarvid jag emellertid på grund af bristande uppgifter beklagligtvis icke är i tillfälle medtaga år 1909:

År:	Bruttoafkastning:	Utgifter af reservationsanslaget:	Nettobehållning, hvarifrån dock bör afdragas lön för jägmästare kronor 4,800: — och för 2:e kronojägare tillsammans kronor 2,400: — eller i summa kronor 7,200: —
1905	c:a 37,812: —	c:a 13,331: —	c:a 24,481: —
1906	c:a 33,011: —	c:a 14,690: —	c:a 18,321: —
1907	c:a 70,482: —	c:a 14,708: —	c:a 55,774: —
1908	c:a 20,614: —	c:a 17,228: —	c:a 3,386: —

Det synes mig vara tydligt, att tätta ombyten af revirets förvaltare, hvilka ombyten måste blifva en följd, om förvaltningen uppehålls af en biträdande jägmästare i stället för af en fast anställd revirförvaltare, skola menligt inverka på möjligheten af en ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande, intensiv skogshushållning, och att med hänsyn härtill den obetydliga ökningen af kronor 4,900: — per år, hvarifrån emellertid synas böra dragas ersättning till biträdande jägmästare med kronor 3,200: —, då alltså återstår kronor 1,700 — per år, som bildandet af ett särskildt revir för Bona och Karlsby kronoparker enligt statsverkspropositionen skulle komma att medföra, genom de fördelar ur ekonomisk synpunkt, som härigenom skulle vinnas, väl skulle uppgåsa.»

Utskottets
yttrande.

Hvad först beträffar omregleringen af reviren inom Jämtlands län, så torde behovet däraf genom skyddsskogarnas tillkomst och skogsstatens däraf föranledda högst betydligt ökade arbete med biträde åt enskilda skogsägare vara af stadigvarande och så trängande natur, att densamma icke kan utan olägenhet för skogshushållningen i länet åsidosättas. Och då det af domänstyrelsen i ämnet utarbetade, af Kungl. Maj:t för Riksdagen nu framlagda förslaget förefaller utskottet väl afpassadt efter skogsförhållandena i länet, tillstyrker utskottet obetingadt bifall till Kungl. Maj:t framställning i denna del.

Vid bedömandet af den ifrågasatta revirregleringen inom Östergötlands och Kalmar län torde en mera principiell synpunkt böra anläggas. I mellersta och södra Sverige, där på grund af den tätare befolkningen och de bättre kommunikationerna afsättningen af skogsprodukterna kan ske med större lätthet och högre vinst än i de nordligare delarna af landet, torde nämligen vid förvaltningen af de allmänna skogarna, särskildt de under skogsstatens omedelbara vård ställda, hufvudvikten läggas därpå, att skogsskötseln bedrifves så intensivt som förhållandena medgifva, hvilket tydligtvis i sin ordning nödvändiggör lämplig begränsning af de särskilda förvaltningsområdena. I denna riktning har också Riksdagen vid flere tillfällen uttalat sig. Hvad sålunda sagts gäller i hög grad nu ifrågavarande revir, och då såsom ofvan nämnts statsskogarnas areal inom dessa revir genom de betydande markförvärf, kronan där under de senare åren gjort, väsentligt ökats, finner utskottet i likhet med Kungl. Maj:t och domänstyrelsen en uppdelning af reviren på flere förvaltningsenheter förestäfvadt af en god skogshushållning.

Mot inrättandet af de föreslagna nya Gullbergs och Aspelanda revir har utskottet därför icke något att erinra.

Beträffande det af domänstyrelsen framställda, af Kungl. Maj:t icke biträdda men af motionärerna under Riksdagens pröfning bragta förslaget att uppdelade nuvarande Ombergs revir på två, Ombergs och Karlsby revir, vill utskottet icke bestrida, att, med hänsyn till den gynnsamma belägenheten invid såväl vatten- som järnvägsled af de till Karlsby revir ämnade områdena, förslaget ur skogsekonomisk synpunkt är synnerligen beaktansvärdt. Emellertid är, såsom af departementschefens yttrande till statsrådsprotokollet framgår, ifrågasatt att skilja föreståndarskapet för Ombergs skogsskola, hvilket nu är förenadt med jägmästarbefattningen i Ombergs revir, från nämnda befattning, i hvilket fall jägmästaren skulle erhålla väsentligt mera tid att ägna åt förvaltningen af reviret. På grund häraf och då dessutom genom anställandet — hufvudsakligen för nyssnämnda områdets förvaltning — af förutnämnde biträdande jägmästare i Ombergs revir den af motionärerna åstundade anordningen beträffande detta revir synes vara, praktiskt taget, redan genomförd, skulle, därest reviret efter afgörandet af frågan om skol-föreståndarskapets skiljande från jägmästartjänsten fortfarande funnes behöfva delas, afslag å motionärernas framställning endast innebära, att utbytandet af den biträdande jägmästaren mot en revirförvaltare å ordinarie stat uppsköttes någon tid. Vid sådant förhållande anser sig utskottet böra afstyrka, att Riksdagen beträffande ifrågavarande detalj af statsförvaltningen på enskild motionärs förslag fattar beslut mot Kungl. Maj:ts i frågan uttalade mening.

De vid de nya jägmästarbefattningarna föreslagna aflöningarna stå i full öfverensstämmelse med gällande aflöningsstat för skogsstaten. I afseende därå är alltså intet att erinra.

Beträffande äskandet af expensmedel för skogsinstitutet har utskottet, af hvad statsrådsprotokollet därom innehåller, blifvit öfvertygadt om befogenheten af ifrågavarande anslagskraf. Utskottet, som delar departementschefens uppfattning, att institutets ordinarie expensmedelsanslag endast bör ökas till ett belopp, motsvarande summan af de utgifter, som kunna beräknas komma att årligen från anslaget utgå, men att hvad som erfordras till afsevärdare utgifter af mer tillfällig beskaffenhet bör utgå från reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, från hvilket anslag jämväl den behöfliga fyllnaden i institutets expensmedelsanslag för innevarande år lämpligen bör utgå, biträder alltså Kungl. Maj:ts förslag jämväl i förevarande afseende.

Den ifrågasatta förflyttningen från Hunnebergs kronopark af den där belägna skogsskolan är otvifvelaktigt i hög grad af omständigheterna påkallad, alldenstund nämnda kronopark på grund af sin förut omnämnda beskaffenhet gifvetvis måste vara synnerligen olämplig såsom öfningsskog vid utbildandet af blifvande skogsbevakare. Då vidare den af förra årets Riksdag beslutade utvidgningen af Grönsinka, Bjurfors och Kolleberga skogsskolor icke synes kunna fylla behovet af ökad tillgång på utbildade bevakare, torde det vara välbetänkt att i sammanhang med flyttning af förstnämnda skola jämväl föranstalta om en utvidgning af densamma, så att den må kunna mottaga lika antal elever som hvardera af nämnda tre skolor, eller tjugu stycken. Valet af ny förläggningssort för den utvidgade skolan, Hammarsebo kronopark i Kalmar län, finner utskottet väl träffadt med hänsyn ej mindre till beskaffenheten af kronoparken och närliggande allmänna skogar, hvilka skulle utgöra skolans öfningsskogar, än äfven därtill, att kostnaderna för skolans anordnande genom användandet för ändamålet af därstädes redan befintliga byggnader synbarligen ställa sig förhållandevis låga. Beträffande de för skolans inrättande å sistnämnda kronopark beräknade byggnadskostnaderna har utskottet vid granskning däraf icke funnit anledning till erinran, liksom den af arrendatorn af kronoparkens inägor fordrade ersättningen för afståendet till skolan af nödig tomt och utbytet af vissa för skolan behöfliga byggnader mot mindre sådana synes utskottet skälig.

En gifven följd af den af utskottet förordade förflyttningen och utvidgningen af Hunnebergs skogsskola torde vara, att denna skola jämväl i afseende å föreståndarebefattningen, som hittills uppehållits af jägmästaren i reviret, likställes med de öfriga för utbildande af skogsbetjante afsedda skolorna. Kungl. Maj:ts förslag om utbytande af nuvarande föreståndaren mot en uteslutande vid skolan sysselsatt föreståndare med enahanda aflöning som samma befattningshafvare vid de öfriga skolorna torde därför, vid medgifvande till skolans förflyttning, jämväl böra vinna Riksdagens bifall.

Utvidgningen af förenämnda fyra skogsskolor måste uppenbarligen öfva inverkan på de årliga kostnaderna för skolornas uppehållande, hvilka, då skolorna blifva lika stora, äfven torde böra beräknas till samma belopp för alla skolorna. Den af Kungl. Maj:t sålunda föreslagna höjningen af skolornas expens- och underhållsmedel från nuvarande belopp till 1,400 kronor för hvardera skolan har utskottet funnit af behovet påkallad. Däremot torde enligt utskottets mening det af Kungl. Maj:t för hvardera af ifrågavarande skolor föreslagna antalet stipendier,

16 stycken, vara väl rikligt tillmätt. Såsom i statsrådsprotokollet meddelas, hafva nämligen de vid skolorna inträdessökandenas antal allt hitintills varit så stort, att stipendierna icke synas erforderliga för att tillföra skolorna lämpliga bevakarämnen. Likväl anser utskottet, att nu ifrågavarande skolor icke böra till sitt förfogande hafva mindre antal stipendier än Bispgårdens och Hällnäs skogsskolor, hvilka hvardera äro tilldelade tolf stipendier. Men därmed torde, ehuru elevantalet vid hvar och en af de utvidgade skolorna kommer att öfverstiga antalet elever vid en hvar af nämnda två skolor, anslagsbehofvet för ifrågavarande ändamål af nyss anförda skäl få anses åtminstone tillsvidare behörigen tillgodosedt. Skulle framdeles yppas behof af flere stipendier, lär vi väl Riksdagen ej undandraga sig att bevilja därför erforderliga medel. Därest Riksdagen fattar beslut i öfverensstämmelse med utskottets ofvan uttalade uppfattning, behöfver det bestämda anslaget till statens skogsläroverk för ifrågavarande ändamål ökas med, i stället för af Kungl. Maj:t föreslagna 6,500 kronor, endast 2,500 kronor, motsvarande tio nya stipendier, nämligen fyra för Hammarsebo (Hunnebergs) och två för hvardera af Bjurfors, Grönsinka och Kolleberga skogsskolor.

Hvad slutligen beträffar reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet så har utskottet, då det är af synnerlig vikt att tillräckligt rörelsekapital finnes att tillgå vid förvaltningen af statens skogar samt utskottet vid granskning af anslagsbehofvet i nämnda afseende för år 1911 icke funnit anledning till erinran emot hvad därutinnan föreslagits Riksdagen, ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts framställning i denna del.

På grund af hvad ofvan anförts hemställer utskottet,

att Riksdagen må

I. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i ämnet och med afslag å herrar G. M. H. Ekelunds och A. Ekmans ifrågavarande motioner, i den för skogsstaten gällande stat uppföra ytterligare fem jägmästarbefattningar med de af Kungl. Maj:t föreslagna löneförmåner och i sammanhang därmed nedsätta de i samma stat uppförda resepenningar till jägmästaren i Tjusts revir, nu 700 kronor, med 100 kronor till 600 kronor;

II. höja de i staten för skogsinstitutet uppförda expensmedel, nu 5,000 kronor, med 1,000 kronor till 6,000 kronor;

III. under förutsättning, att den ifrågasatta förflyttningen af Hunnebergs skogsskola kommer till stånd, med afförande ur staten för skogsskolorna af arfvodet till nämnda skolas föreståndare, i samma stat uppföra föreståndaren för den nya skogsskolan med af Kungl. Maj:t föreslagna aflöningsförmåner;

IV. med bifall till Kungl. Maj:ts af utskottet jämkade förslag i öfrigt beträffande statens skogsskolor höja anslaget till samma skolor med ytterligare 4,350 kronor;

V. höja reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, nu 2,873,850 kronor, med 359,450 kronor till 3,233,300 kronor;

VI. medgifva

a) att, för uppförande å Hammarsebo kronopark i Kalmar län af för inrättandet af en ny skogsskola erforderliga byggnader samt för öfriga med skolans anordnande förenade utgifter, af sistnämnda anslag för år 1911 må användas sammanlagdt högst 20,250 kronor,

b) att af samma anslag för år 1910 må disponeras ett belopp af 1,000 kronor till fyllnad i skogsinstitutets expensmedel äfvensom att af nämnda anslag för åren 1910 och 1911 må, för nyanskaffning af för institutets verksamhet erforderliga instrument med mera, användas under hvarterdera året ett belopp af högst 2,500 kronor.

Vid bifall härtill skulle anslaget till skogsväsendet erhålla följande uppställning:

Bestämde anslag:

för skogsstaten	1,140,300: —	
„ statens skogsläroverk	96,800: —	1,237,100: —

Förslagsanslag:

till ålderstillägg åt personalen vid skogsstaten och skogsläroverken	110,000: —	
		Transport 1,347,100: —

Transport 1,347,100: —

Reservationsanslag:

till enskilda skogsundervisningen	7,600: —	
„ kronoskogarnas förvaltning och be- främjande af skogsväsendet i allmänhet	3,233,300: —	3,240,900: —
		<hr/> Summa kronor 4,588,000: —.

Skiften och afvittringar.

6:o) Under punkt 6 af nionde hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att i afbidan å de förslag, Kungl. Maj:t må komma att förelägga Riksdagen angående förändrade bestämmelser rörande afvittringslandtmätarnes aflöningsförhållanden, förslagsanslaget till skiften och afvittringar tills vidare beräknas till oförändradt belopp, eller 63,000 kronor.

*Skiften och
afvittringar.
[6.]*

Öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles afgifva särskildt utlåtande, hvilket utskottet härmed velat för Riksdagen

anmäla.

Vägunderhållet på landet.

7:o) I innevarande års riksstat är för bidrag till vägunderhållet å landet uppfördt ett förslagsanslag å 1,000,000 kronor. Härutinnan har Kungl. Maj:t icke föreslagit någon ändring.

Motion.

I en inom Andra kammaren väckt, till utskottets förberedande behandling remitterad motion, nr 14, har grefve R. G. Hamilton hemställt, att Riksdagen, i syfte att af uppskattade kostnaden för underhållet af allmän väg, bro och färja tre tiondedelar skola utgå af statsmedel, måtte besluta, att det af Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under nionde hufvudtiteln för år 1911 äskade förslagsanslag å 1,000,000 kronor såsom bidrag till vägunderhållet på landet höjes med 1,000,000 kronor till 2,000,000 kronor.

Öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen afgifva yttrande; hvilket utskottet ansett sig nu böra för Riksdagen

anmäla.

Öfriga ordinarie anslag.

8:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år finnas å nionde hufvudtiteln uppförda, har Kungl. Maj:t icke föreslagit någon annan ändring än att förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., nu 40,463 kronor, måtte för utjämnande af hufvudtitelns slutsumma höjas med 2 kronor till 40,465 kronor.

Utskottet hemställer,

att samtliga ordinarie anslag under nionde hufvudtiteln, som här ofvan icke blifvit särskildt omförmälda, må för år 1910 fastställas till samma belopp som i innevarande års riksstat; dock att i anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. må göras den jämkning, som till jämnande af hufvudtitelns slutsumma kan erfordras.

Extra anslag.

Med anledning af de framställningar, som gjorts i afseende å tillfälliga, till nionde hufvudtiteln hänförliga behof, får utskottet afgifva följande yttrande och förslag.

Jordbruksdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

9—11:o) Under förevarande hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

i punkt 8:

att till *provisorisk lönereglering för befattningshafvande i jordbruksdepartementet* i enlighet med i statsrådsprotokollet tillstyrkta grunder

*Provisorisk
lönereglering
för departe-
mentet.*

[8.]

och på de däruti förordade villkor, på extra stat för år 1911 bevilja ett förslagsanslag af 6,810 kronor, däraf högst 162 kronor 50 öre må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

i punkt 9:

att för aflönande af *en kanslisekreterare inom jordbruksdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli* på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 5,050 kronor, däraf 1,600 kronor skola anses såsom tjänstgöringspenningar;

Aflöning åt ytterligare en kanslisekreterare inom jordbruksdepartementet.

[9.]

samt *i punkt 10:*

att för *beredande af arfvode åt en extra föredragande inom jordbruksdepartementet m. m.* på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 4,000 kronor.

Arfvode åt extra föredragande inom jordbruksdepartementet m. m.

[10.]

Öfver dessa framställningar kommer utskottet att framdeles under riksdagen afgifva särskildt utlåtande, hvilket utskottet velat härmed för Riksdagen

anmäla.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

12:o) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till undervisningsmateriell för landtbruks- och mejeriiinstitutet vid Alnarp å extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 3,000 kronor.

Undervisningsmateriell för landtbruks- och mejeriiinstitutet vid Alnarp.

[11.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet under punkt 1. För hvart och ett af åren 1908—1910 har Riksdagen för ifrågasvarande ändamål å extra stat beviljat ett belopp af 3,000 kronor. Då, enligt hvad utredningen gifver vid handen, behovet af anslaget synes alltjämt kvarstå oförminskadt, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till *undervisningsmateriell för landtbruks- och mejeriiinstitutet vid Alnarp* å extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 3,000 kronor.

13:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet

Understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid landtmannaskolor.

[12.]

att Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1908—1910 ägt rum, må till *understöd åt mindre bemedlade*

lärjungar vid sådana landtmannaskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 10,000 kronor, att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

*Förhöjda
understöd åt
landtbruks-
skolorna i
Västernorr-
lands, Väster-
bottens och
Norrbottens
län.*

[13.]

14:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under erinran, att Riksdagen, för genomförande af omorganisation af de tre landtbruksskolorna inom Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län på sådant sätt, att kurserna vid desamma utan minskning af den teoretiska undervisningen förändrades från tvååriga till ettåriga, med bifall till af Kungl. Maj:t i ämnet gjorda framställningar, för hvarje år från och med år 1902 anvisat å extra stat ett anslag af 6,000 kronor för höjning från 4,000 kronor till 6,000 kronor af det till enhvar af nämnda skolor utgående understöd af statsmedel, får utskottet, då denna omorganisation alltfort visat sig vara till gagn för skolornas verksamhet, hemställa,

att Riksdagen må för höjning från 4,000 kronor till 6,000 kronor af det till enhvar af de inom Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län inrättade tre landtbruksskolor utgående understöd af statsmedel å extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 6,000 kronor.

*Fredrika-Bre-
mer-förbun-
dets landthus-
hållningsskola
vid Rimforsa.*

[14.]

15:o) Under punkt 14 af förevarande hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 6,000 kronor till beredande af statsbidrag åt Fredrika-Bremer-förbundets landthushållningsskola vid Rimforsa för utbildande af lärarinnor.

Den till stöd för framställningen förebragta utredningen återfinnes i statsrådsprotokollet, sid. 75—82, dit utskottet tillåter sig hänvisa.

För ifrågavarande ändamål har Riksdagen för hvart och ett af åren 1908, 1909 och 1910 anvisat medel till belopp af 4,000 kronor.

Enligt hvad af statsrådsprotokollet inhämtas har Kungl. Maj:t, i likhet med som skett beträffande föregående års anslag, föreskrifvit såsom villkor för åtnjutande af innevarande års anslag, att tre elever skulle äga åtnjuta kostnadsfri undervisning, dock utan att vara befriade från afgifter för kost och logi; att för inträde i skolan skulle erfordras, att sökande erhållit högre flickskolebildning eller visade sig eljest hafva förvärfvat motsvarande kunskaper eller genomgått folkhögskolekurs; att sådana inträdessökande, som därjämte kunde förete intyg om praktisk duglighet och vana vid landtliga göromål, skulle äga företräde; att af-

giften för undervisning, kost, logi och lyse ej finge öfverstiga 600 kronor för år; att plan för undervisningen skulle underställas landtbruksstyrelsens pröfning och godkännande; samt att till landtbruksstyrelsen skulle tre månader efter lärokursens afslutande ingifvas berättelse om skolans verksamhet.

Tillika stadgades såsom förutsättning för anslaget utbetalande, att det med intyg från landtbruksstyrelsen styrktes, att undervisningen vid skolan bedrefves på tillfredsställande och med dess ändamål öfverensstämmande sätt samt att tre elever vid skolan åtnjöte kostnadsfri undervisning.

Den nu begärda höjningen af statsanslaget är afsedd att befordra skolans vidare utveckling i åtskilliga i statsrådsprotokollet (sid. 79 och 80) närmare angifna riktningar.

Med hänsyn till ifrågavarande skolas allmännyttiga ändamål och då, enligt hvad af handlingarna i ärendet framgår, skolan för uppehållande af sin verksamhet fortfarande är i behof af statsbidrag, anser utskottet, att sådant jämväl för nu ifrågavarande statsregleringsperiod bör af Riksdagen beviljas. Beträffande bidragets belopp finner utskottet däremot icke tillräckliga skäl föreligga, att höja detsamma utöfver hvad förut för ändamålet utgått. Utskottet vill visserligen icke bestrida, att en vidare utveckling af skolan i angifna riktningar skulle vara både önskvärd och ändamålsenlig. Men då ännu icke sådana resultat af skolans med hittillsvarande statsbidrag bedrifna verksamhet föreligga, att däraf kan slutas, i hvad mån skolan motsvarar de förväntningar, som fästats vid densamma, synes frågan om höjdt statsbidrag böra åtminstone tillsvidare anstå. Vidare har utskottet funnit anmärkningsvärdt, att i den i statsrådsprotokollet (sid. 78) intagna tablån öfver skolans beräknade inkomster för år 1911, utom statsbidraget, endast ett bidrag af allmän natur förekommer, nämligen från ett hushållningssällskap. De från skolan utgående lärarinnorna torde nämligen kunna antagas i första hand behöfvas för de af landsting och hushållningssällskap anordnade husmoderskurser och kurser i huslig ekonomi och landthushållning för allmogekvinnor. Anspråk synes därför kunna ställas å nämnda institutioner att i någon mån bidraga till utbildandet af lärarinnorna. Utskottet är ock förvissadt, att hushållningssällskapen och landstingen, därest de finna skolans verksamhet gagnelig för sina sträfvanden i ofvanberörda hänseende, icke skola ställa sig afvisande gentemot en framställning från skolan om skäligt bidrag för dess uppehållande.

Utskottet.

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att Riksdagen må å extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 4,000 kronor till beredande af statsbidrag åt *Fredrika-Bremer-förbundets landthushållningsskola vid Rimforsa för utbildande af lärarinnor.*

Kringresande jordbrukskonsulenter i Dalarne och Norrland.

[15.]

16:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1908—1910 ägt rum, såsom *bidrag till aflöning åt tolf kringresande jordbrukskonsulenter i Dalarne och Norrland* under villkor, att konsulenternas rese- och traktamentsersättning bekostas af landsting, hushållningssällskap eller eljest, samt på de villkor i öfrigt, Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 30,000 kronor, att af Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas.

Byggnadsarbeten vid Alnarps veterinärinstitution.

[16.]

17:o) Vidare har Kungl. Maj:t under punkt 16 föreslagit Riksdagen att till bestridande af kostnaden för byggnadsarbetet vid Alnarps veterinärinstitution på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp af 7,281 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

Den förebragta utredningen i detta ärende återfinnes å sid. 83—87 i statsrådsprotokollet.

Den till ofvannämnda institution hörande byggnaden, som uppfördes för mer än fyrtio år sedan, har under årens lopp på grund af utvidgning af lärokurserna, förbättring af undervisningssättet samt ökning af elevantalet blifvit alltmer trång och jämväl i öfrigt otidsenlig. Sålunda är anatomisalen så trång, att undervisningen däraf försenas, och operationssalen på grund af belysningsförhållandena, olämplig golfbeläggning m. m. för sitt ändamål i vissa fall oanvändbar. Vidare kunna föreläsningarna i anatomi och fysiologi af utrymmesskäl ej hållas i ifrågavarande byggnad, hvilket i hög grad försvårar användandet af den till ämnena hörande undervisningsmaterielen, hvilken förvaras i nämnda byggnad. Slutligen saknas laboratorierum. Förevarande anslag

äskas nu för verkställande af vissa för afhjälpande af nämnda missförhållanden erforderliga om- och tillbyggnadsarbeten m. m. vid veterinärinstitutionen, nämligen inläggande af cementgolf i den nuvarande operationsalen och dennas apterande till anatomisal, hvarigenom tillräckligt utrymme vunnas; det nuvarande stora museirummets i öfre våningen afdelande och inredande till föreläsningssal samt laboratorierum med en särskild trappuppgång; inläggande, efter borttagande af en mindre vägg i nuvarande sjukstallet, i detta jämte den nuvarande anatomisalen af brädgolf samt lokalens målning och inredande till två museirum för undervisningsmaterial, tillhörande ämnena anatomi, fysiologi, hippologi och sjukvård; uppförande af en särskild operationsbyggnad; samt ofvannämnda lokalers förseende med behöflig inredning och apparater.

Enligt af styrelsen för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp införskaffade kostnadsförslag och ritning skulle kostnaderna härför utgöra:

för ändringar i veterinärbyggnaden	kronor 1,242: —
för en särskild operationsbyggnad	„ 2,800: —
för inredningar och apparater	„ 2,051: —
eller tillhopa	kronor 6,093: —

Mot denna kostnadsberäkning har öfverintendentsämbetet framställt vissa af Kungl. Maj:t gillade anmärkningar. Så har ämbetet ansett, att till förstnämnda summa borde läggas, för oförutsedda utgifter, ett belopp af 258 kronor, att den för operationsbyggnaden beräknade summan borde, alldenstund i förslaget kostnaderna för plåttak, cementgolf, ventilator och oförutsedda utgifter beräknats för låga samt kostnad för målning, af ämbetet uppskattad till 300 kronor, ej alls upptagits, höjas med sammanlagdt 680 kronor samt att, beträffande inredningar och apparater, jämväl kostnaden härför med hänsyn till vissa ledningsarbeten beräknats väl lågt, hvarför och på det att förslagens slutbelopp i allmänhet icke måtte behöfva öfverskridas, till samma förslag borde läggas för oförutsedda utgifter 250 kronor.

Genom de af ämbetet sålunda ifrågakända ändringarna i vederbörande kostnadsberäkningar hafva desamma ökats med tillhopa 1,188 kronor, så att totalkostnaden för de ifrågasatta ändrings- och tillbyggnadsarbetena enligt ämbetet skulle uppgå till 7,281 kronor, hvilket belopp Kungl. Maj:t också, såsom ofvan nämnts, äskat.

Af hvad i ärendet förekommit, har utskottet funnit behovet af de föreslagna om- och tillbyggnadsarbetena m. m. vid Alnarps veterinärinstitution oförtydbart ådagalagdt, hvadan medel till deras utförande

torde böra anvisas. Beträffande det härför erforderliga beloppet har utskottet dock icke blifvit öfvertygad om nödvändigheten att vid beräkningen däraf iakttaga de af öfverintendentsämbetet gjorda jämkningarna i de föreliggande kostnadsförslagen, så vidt angår däri afsedda arbeten. Nämnda förslag, hvilka utskottet granskat och af hvilka en del torde hafva karaktär af bindande anbud, äro nämligen upprättade af med förhållandena på orten tydligen förtrogna personer och naturligtvis med hänsyn till å orten gällande pris. På grund häraf och då institutionens styrelse för sin del, enligt hvad af statsrådsprotokollet inhämtas, för ifrågavarande ändamål endast begärt hvad som enligt kostnadsförslagen skulle erfordras, men samma förslag, såsom öfverintendentsämbetet anmärkt, emellertid ej omfatta målning af operationshallen, föreställer sig utskottet, att hvad styrelsen sålunda begärt, 6,093 kronor ökad med 300 kronor för målning af nämnda hall, tillsammans 6,393 kronor, eller, för beloppets afrundande, 6,400 skulle vara för ändamålet tillräckligt.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må till bestridande af kostnaden för byggnadsarbeten m. m. vid Alnarps veterinärinstitution på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp af 6,400 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

Veterinärundervisning m. m.

Veterinärbakteriologiska anstalten.

[17.]

18:o) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att — med förklarande att samma stat, som för år 1909 blifvit för veterinärbakteriologiska anstalten af Riksdagen godkänd, skall vara gällande äfven under år 1911 — medgifva, att Kungl. Maj:t må under sistnämnda år för uppehållande af anstaltens verksamhet under år 1911 disponera å extra stat för år 1909 för samma ändamål anvisade medel, 21,320 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet, sid. 87—89.

På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning anvisade 1908 års Riksdag medel för inrättande af en veterinärbakteriologisk anstalt samt fastställde därvid stat för anstalten för år 1909, slutande å 21,320 kronor. För uppehållande af verksamheten under innevarande

är vid anstalten, som emellertid ej trädt i verksamhet under år 1909, men beräknades komma att göra det under år 1910, anvisade härefter 1909 års Riksdag medel till enahanda belopp. Af statsrådsprotokollet inhäntas nu, att arbetet vid anstalten af brist på lämplig föreståndare för densamma ej kan antagas komma att börja ens under innevarande år, utan först under år 1911. De för uppehållande af anstaltens verksamhet beviljade anslagen finnas alltså fortfarande tillgängliga att för ändamålet disponeras. Beträffande anslagsbehovet för nu ifrågakvarande år, 1911, hemställer därför utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag,

att Riksdagen må — med förklarande att samma stat, som för år 1909 blifvit för veterinärbakteriologiska anstalten af Riksdagen godkänd, skall vara gällande äfven under år 1911 — medgifva, att Kungl. Maj:t må under sistnämnda år *för uppehållande af anstaltens verksamhet under år 1911* disponera å extra stat för år 1909 för samma ändamål anvisade medel 21,320 kronor.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

19:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

Bidrag till kostnaderna för allmänna landbruksmöten.

att Riksdagen, i likhet med hvad som skett för ett flertal föregående år, må på extra stat för år 1911 anvisa

Prisbelöningar vid allmänna landbruksmöten.

a) såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för *allmänna landbruksmöten* 7,500 kronor; samt

[18, 19.]

b) till *prisbelöningar vid allmänna landbruksmöten* 12,500 kronor.

20:o) Kungl. Maj:t har vidare, under punkt 20, föreslagit Riksdagen att, till fortsatt uppehållande af de vid landbruksinstitutet vid Ultuna samt landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp inrättade anstalter för profning af maskiner och redskap för landbrukets behof, anvisa å extra stat för år 1911 ett anslag af 12,500 kronor.

Redskapsprofningensanstalter,
[20.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet, sid. 89—98.
Bih. till Riksd. Prot. 1910. 8 Saml. 1 Häft.

För uppehållande af ifrågavarande profningsanstalter beviljade Riksdagen för hvart och ett af åren 1908 och 1909 å extra stat 10,000 kronor. För år 1910 höjdes anslaget, särskildt med hänsyn till den ökning af profningsarbetet under samma år, som var att emotse med anledning däraf, att allmänt svenskt landbruksmöte komme att hållas under år 1911, till 12,500 kronor eller enahanda belopp, som nu äskas för sistnämnda år. Då samma skäl, som föranledde anslagshöjningen förlidet år, alltjämt kvarstå, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, *till fortsatt uppehållande af de vid landbruksinstitutet vid Ultuna samt landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp inrättade anstalter för profning af maskiner och redskap för landbrukets behof*, anvisa å extra stat för år 1911 ett anslag af 12,500 kronor.

Kemiska stationer.
[21.]

21:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och med hänvisning till hvad Riksdagen vid beviljandet af anslag för innevarande år för ändamålet anförde, hemställer utskottet,

att Riksdagen, i likhet med hvad som skett beträffande år 1910, må å extra stat för år 1911 anvisa såsom bidrag till underhåll af *åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof* — inom de orter, där landsting eller hushållningssällskap, hvart för sig eller i förening, förbundet sig att upprätta laboratorium och bekosta ej mindre lokal för detta jämte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent än äfven aflöningen till dessa och laboratorietjänaren äfvensom de årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — 6,000 kronor för hvarje station eller tillhopa 48,000 kronor.

*Kemisk-växt-
biologisk
anstalt inom
Norrbottens
län.*

[22.]

22:o) Vidare och på grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet hemställa,

att Riksdagen, i likhet med hvad som för ett flertal föregående år ägt rum, må såsom bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd *kemisk-växt-*

biologisk anstalt inom Norrbottens län — under villkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll med sammanlagdt minst 6,750 kronor — på extra stat för för år 1911 anvisa ett anslag af 11,250 kronor.

23:o) Kungl. Maj:t har, under punkt 23, föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1911 till Kungl. Maj:ts förfogande anvisa ett anslag af 10,000 kronor, för att — med högst 1,000 kronor för hvarje anstalt — användas till understöd åt sådana frökontrollanstalter, som af landsting eller hushållningssällskap, hvar för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och hvilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i afseende på analysmetoder och öfriga förhållanden, som af Kungl. Maj:t fastställas.

Frökontroll-
anstalter.

[23.]

De skäl, som anförts till stöd för framställningen, återfinnas i statsrådsprotokollet, sid. 99—101, dit utskottet tillåter sig hänvisa.

För hvar och ett af åren 1887—1908 har Riksdagen för ifrågasvarande ändamål till Kungl. Maj:ts förfogande å extra stat anvisat anslag till samma belopp och på enahanda villkor, som nu för år 1911 föreslagits.

Under den tid, berörda anslag sålunda beviljats, har upprepade gånger fråga väckts om förändrad organisation af det statsunderstödda frökontrollväsendet i landet förnämligast i syfte att få denna verksamhet mer centraliserad. Hvarje gång har emellertid frågan, enär densamma kräft vidare utredning, tills vidare undanskjutits.

Emellertid förelade Kungl. Maj:t 1908 års Riksdag förslag till förändrad organisation af frökontrollväsendet, hvilket förslag gick därpå ut, att statsunderstöd skulle lämnas endast fyra i olika delar af landet belägna, bättre än de hittillsvarande utrustade frökontrollanstalter.

Riksdagen för sin del uttalade sig dock för den nuvarande anordningen med ett relativt stort antal frökontrollanstalter, spridda öfver hela landet, samt ansåg, att de brister, som enligt sakens natur måste vidlåda denna anordning, skulle blifva i det hela afhjälpta genom upprättande af en central frökontrollanstalt, hvilken anstalt Riksdagen föreställde sig lämpligen kunna anordnas i samband med den redan befintliga centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, hvarigenom kostnaderna för en sådan central frökontrollanstalt skulle kunna nedbringas.

Riksdagen anvisade alltså på extra stat för år 1909 till Kungl.

Maj:ts förfogande ett anslag af 10,000 kronor för att på dittills brukligt sätt utgå till understöd åt af hushållningssällskapen inrättade frökontrollanstalter och anhöll tillika, att Kungl. Maj:t måtte efter verkställd utredning taga i öfvervägande, huruvida icke en central frökontrollanstalt borde inrättas i samband med centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, och därefter till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill förhållandena kunde föranleda.

Den af Riksdagen sålunda begärda utredningen blef härefter af Kungl. Maj:t föranstaltad. Som emellertid utredningen syntes gifva vid handen, att någon särskild besparing i kostnader icke skulle stå att vinna genom det ifrågasatta förläggandet af den föreslagna centrala frökontrollanstalten till centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, hvilken anordning för öfrigt ur viss synpunkt syntes mindre lämplig, gjorde Kungl. Maj:t framställning hos 1909 års Riksdag om beviljande för innevarande år af det förut öffiga anslaget på vanliga villkor.

Med hänsyn till frågans dåvarande läge biföll Riksdagen Kungl. Maj:ts framställning.

Enligt hvad af statsrådsprotokollet inhämtas, har nu frågan om frökontrollväsendets omorganisation änyo blifvit väckt, i det att åtskilliga utsädes- och fröhandel idkande bolag och enskilda personer inkommit med framställning i ämnet, i hvilken de, under framhållande af de svårigheter, som vållades dem genom det bristfälliga sätt, hvarpå frökontrollväsendet för närvarande vore ordnad, förklarade sig på det lifligaste instämma i det underdåniga utlåtande angående frökontrollväsendets ordnande, som år 1907 afgafs af styrelsen för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet och som legat till grund för Kungl. Maj:ts proposition till 1908 års Riksdag. I anslutning härtill hafva de hemställt, att det måtte tagas i öfvervägande, huruvida icke utsikt funnes till en snar och lycklig lösning af hithörande frågor. Denna framställning är för närvarande föremål för i ärendet hörd myndighets behandling.

Under dessa förhållanden och då sålunda något förslag till frökontrollväsendets omorganisation icke nu kunde framläggas, har Kungl. Maj:t jämväl i år inskränkt sig till att äska samma anslag som utgått föregående år.

Då således förevarande fråga alltjämt befinner sig på utredningens stadium, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1887—1910 ägt rum, på extra stat för år 1911 till Kungl. Maj:ts förfogande anvisa ett an-

slag af 10,000 kronor, för att — med högst 1,000 kronor för hvarje anstalt — användas till understöd åt sådana *frökontrollanstalter*, som af landsting eller hushållningssällskap, hvar för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och hvilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i afseende på analysmetoder och öfriga förhållanden, som af Kungl. Maj:t fastställas.

24:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet vidare,

att Riksdagen, i likhet med hvad som skett beträffande hvar och ett af åren 1908—1910, må såsom *bidrag till åtgärder för befordrande af den inhemska klöfver- och gräsfröodlingen* på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 15,000 kronor.

Åtgärder för befordrande af den inhemska klöfver- och gräsfröodlingen.
[24.]

25:o) Under punkt 25 af förevarande hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 25,000 kronor.

Sveriges utsädesförening.
[25.]

I afseende å de skäl, som till stöd för denna framställning anförts, tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 102—114.

Såsom bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet, hvars ändamål är frambringandet af nya förädlade sorter af de olika åkerbruksväxterna, har Riksdagen på extra stat för hvarje år från och med år 1905 anvisat ett anslag af 25,000 kronor. Tillika har, i öfverensstämmelse med hvad Riksdagen år 1904 förutsatte, Kungl. Maj:t årligen anvisat till föreningen ytterligare 15,000 kronor, hvilka medel utgått från anslaget till befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

Alltifrån allmänna svenska utsädesförenings första verksamhetsår intill senare tid hafva stora svårigheter yppat sig att under fullt bebyggande kontroll erhålla de genom föreningen frambragta förädlade utsädesstammarna förökade och bland landets jordbrukare spridda. Detta viktiga arbete uppdrogs till en början åt enskild person; men då åtskilliga olägenheter därmed voro förenade, beslöts vid ett förenings

styrelsesammanträde att söka för ifrågavarande ändamål bilda ett bolag, hvilket skulle förbinda sig att på det insatta kapitalet blott beräkna skälig ränta och till föreningen öfverlämna all därutöfver på bolagets rörelse uppkommande vinst. Bolaget kom till stånd under benämning allmänna svenska utsädesaktiebolaget. De förväntningar, som med skäl ställdes å detta bolag, hvilket tillkommit hufvudsakligast för att främja det svenska jordbruket, blefvo emellertid besvikna; och föreningen tillskyndades, i stället för att af bolagets verksamhet skörda fördelar, åtskilliga olägenheter. Berättigadt klander yppades ock angående samarbetet mellan föreningen och bolaget, och anmärkningar framställdes äfven inom Riksdagen flera gånger vid behandling af frågan om anslag till föreningen. Med anledning däraf meddelade Kungl. Maj:t år 1907 i den till Riksdagen aflåtna propositionen rörande anslag under nionde hufvudtiteln, att Kungl. Maj:t bestämt, att för tillgodonjutande af statsanslag till utsädesföreningen skulle tills vidare gälla åtskilliga i propositionen intagna villkor och bestämmelser i syfte att öfverlåtelse af de från föreningen utgående stammarne icke finge ske annorledes än efter fri och öppen täflan. Riksdagen uttalade vid beviljande af anslag till föreningen, att Riksdagen ej kunnat undgå att finna, att ett med statsanslagets rätta bruk oförenligt samband ägt rum mellan Sveriges utsädesförening och allmänna svenska utsädesaktiebolaget och att detta samband medfört afsevärda missförhållanden, men att Riksdagen hyste förhoppning om att de af Kungl. Maj:t då fastställda bestämmelserna skulle för framtiden fullt upphäfva dessa missförhållanden.

Sedan det bestående aftalet mellan föreningen och bolaget angående förökningen och försäljningen af föreningens utsädesstammar från och med år 1907 blifvit upphäfdt, utfärdades inbjudning till täflan i enlighet med de föreskrifter, som delgäfvos 1907 års Riksdag, men utföll denna täflan så, att blott ett anbud, nämligen från bolaget, ingafs och detta under sådana förhållanden, att det ej kunde antagas. De förhoppningar, som 1907 års Riksdag uttalade, blefvo således ej förverkligade, utan den svårlösta frågan om förökandet af de från föreningen utgående stammarne befann sig fortfarande på samma ståndpunkt som förut.

Riksdagen beviljade emellertid föreningen anslag jämväl för år 1909 men uttalade därvid den förvisningen, att Kungl. Maj:t ej komme att godkänna någon uppgörelse om öfvertagande af utsädesstammarne från föreningen för längre tid än ett år, utan komme att för nästföljande års Riksdag, för den händelse statsanslaget fortfarande ansåges böra för uppehållande af föreningens verksamhet äskas, framlägga till pröfning efter förnyade utredningar uppgjort förslag om öfvertagande af

föreningens utsädesstammar under sådana garantier, att såväl föreningens som den jordbrukande allmänhetens intressen blefve på ett fullt betryggande sätt tillgodosedda.

Med anledning af detta Riksdagens uttalande uppdrogs åt särskildt tillkallade sakkunniga att inom jordbruksdepartementet biträda vid uppgörande af förslag till de villkor, under hvilka för kommande år anslag kunde beviljas föreningen utan att vare sig föreningens eller den jordbrukande allmänhetens intressen äfventyrades.

Vid begärandet af anslag till föreningen för innevarande år framlade Kungl. Maj:t för Riksdagen ett med stöd af den af förenämnda sakkunniga verkställda utredningen i ämnet utarbetadt förslag till villkor och bestämmelser för tilldelande för framtiden af statsanslag åt föreningen. Vid beviljande af det äskade anslaget förklarade Riksdagen för sin del, att nämnda villkor och bestämmelser skulle tills vidare i hufvudsak lända till efterrättelse.

Enligt hvad i det vid årets statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden meddelas, har nu mellan utsädesföreningen och utsädesaktiebolaget träffats en för tio år, räknadt från den 1 juli 1909, gällande i enlighet med af Kungl. Maj:t gilladt förslag affattad öfverenskommelse om öfverlåtelse af från föreningen utgående nya stammar och sorter af landtbruksväxter till förökning och försäljning. Denna öfverenskommelse, i sin helhet intagen å sid. 107—110 i förenämnda statsrådsprotokoll, står i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det förra årets Riksdag förelagda förslaget till villkor och bestämmelser för tilldelande af statsunderstöd åt föreningen. Af befintliga skiljaktigheter mellan nyssnämnda förslag och öfverenskommelse må särskildt nämnas den, att enligt öfverenskommelsen alla af utsädesaktiebolaget i allmänna marknaden förda utsädesvaror skola stå under föreningens kontroll.

Sedermera har Kungl. Maj:t dels fastställt stadgar för utsädesföreningen att, så länge föreningen åtnjöte statsanslag, lända till efterrättelse såsom villkor för statsanslagets tillgodonjutande, dels såsom bidrag till uppehållande af föreningens praktiskt vetenskapliga verksamhet tilldelat föreningen för år 1910, förutom det af Riksdagen för samma ändamål beviljade anslag af 25,000 kronor, ett ytterligare anslag af 15,000 kronor, dels ock föreskrifvit, att för tillgodonjutande af de sålunda beviljade anslagen, tillhoppa 40,000 kronor, skulle gälla ej mindre de bestämmelser i fråga om öfverlåtelse af från föreningen utgående nya stammar och sorter af landtbruksväxter, som innehölles uti förenämnda mellan föreningen och allmänna svenska utsädesaktiebolaget

aftalade öfverenskommelse, än äfven följande villkor, nämligen: *att* en af Kungl. Maj:t för ett år i sänder utsedd person skulle vara ledamot i föreningens mindre styrelse med enahanda befogenhet som öfriga ledamöter i samma styrelse; *att* ett ombud för statens räkning skulle äga deltaga i revisionen af föreningens förvaltning; *att* kostnaderna för nämnda ledamot och ombud skulle bestridas af föreningen med belopp, som i brist på godvillig öfverenskommelse skulle bestämmas af landtbruksstyrelsen; *att* föreningen skulle i afseende å sin verksamhet vara underkastad inspektion från statens sida, hvilken inspektion skulle utöfvas af landtbruksstyrelsen; *att* föreningens nuvarande filialer ej finge nedläggas utan medgifvande af landtbruksstyrelsen; *att* föreningen skulle under år 1910 i minst lika stor utsträckning som under år 1906 till mindre jordbrukare utlämna goda utsäden såsom försträckning samt af andra medel än statsanslag bestrida däraf föranledda kostnader; samt *att* föreningen skulle före utgången af maj månad 1911 till Kungl. Maj:t ingifva fullständig berättelse öfver föreningens verksamhet under år 1910, hvarjämte det skulle åligga föreningen att tillstålla hvartdera af rikets landtbruksinstitut två exemplar samt en hvar af de med statsmedel understödda landtmanna- och landtbruksskolor ett exemplar af föreningens tidskrift för samma år.

Dessa villkor och bestämmelser torde, enligt departementschefens till statsrådsprotokollet gjorda uttalande, vid bifall till nu förevarande framställning om statsanslag till utsädesföreningen komma att af Kungl. Maj:t stadgas för anslaget åtnjutande.

Då förökningen af de genom föreningen frambragta förädlade utsädesstammarne synes numera vara på ett fullt betryggande sätt ordnad, samt föreningen för uppehållande af sin för jordbruket synnerligen gagnande verksamhet fortfarande är i behof af det hittills anvisade statsanslaget, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må såsom bidrag *till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet* på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 25,000 kronor.

Stipendiat i
boskapsskötsel
och mejeri-
hushållning.

26:o) I punkt 26 af förevarande hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 1,500 kronor till utbildande af en stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning.

[26.]

Från och med år 1892 har Riksdagen årligen på extra stat anvisat ett belopp af 1,000 kronor till utbildande af en elev i boskapsskötsel och mejerihushållning. Ändamålet med anställandet af ifrågavarande elev har varit, att man på detta sätt städse inom landet skulle äga tillgång på personer, särskildt utbildade för att kunna antagas till konsulenter i nämnda grenar af landthushållningen.

På senare tider har enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår, i den mån lefnadskostnaderna ökats, mött allt större svårighet att få denna elevplats väl besatt. För undanröjande af dessa svårigheter föreslås nu en höjning med 500 kronor af det till eleven utgående arfvodet, i sammanhang hvarmed eleven, som i sina åligganden i viss mån är likställd med fiskeristipendiaterna och efter arfvodesförhöjningen blefve med dessa likställd jämväl i aflöningshänseende, skulle benämnas stipendiat.

Då det är synnerligen angeläget, att för konsulentverksamhet särskildt utbildade personer finnas att tillgå vid besättande af konsulentbefattningarna, torde ifrågavarande anslag fortfarande vara af behovet påkalladt, helst antalet af de konsulenter, som staten och hushållnings-sällskapen numera anställa är långt större än år 1892, då anslaget första gången beviljades. På grund häraf och då utskottet funnit skälen för anslaget höjande öfvertygande, får utskottet, som icke har något att erinra emot att benämningen elev utbytes mot stipendiat, hemställa,

att Riksdagen må till utbildande af en *stipendiat* i *boskapsskötsel och mejerihushållning* på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 1,500 kronor.

27:o) Med anledning af framställning i ämnet af Kungl. Maj:t hemställer utskottet vidare,

Anställande af torfingenjörer och torfassistenter.

[27.]

att Riksdagen, i likhet med hvad som under föregående år ägt rum, må *för anställande af en förste och en andre torfingenjör samt tre torfassistenter* på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 25,000 kronor.

28:o) Med erinran, att Riksdagen år 1907 på förslag af Kungl. Maj:t till upprätthållande af en torfskola under åren 1908—1912 beviljat ett anslag af 35,000 kronor och däraf på extra stat för hvart och

Torfskolan vid Markaryd.
[28.]

ett af åren 1908—1910 anvisat ett belopp af 7,000 kronor, får utskottet, på grund af Kungl. Maj:ts i punkt 28 gjorda framställning, hemställa,

att Riksdagen må af det utaf 1907 års Riksdag beviljade anslag å 35,000 kronor *till upprätt-hållande af en torfskola under åren 1908—1912* på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 7,000 kronor.

Åtgärder för att främja tillgodogörandet af den i landets torfmossar befintliga bränsletillgång.
[29.]

29:o) I enlighet med hvad Kungl. Maj:t föreslagit och med erinran, att Riksdagen för åren 1902, 1905 och 1907 för nedannämnda ändamål å extra stat beviljat sammanlagdt 145,000 kronor, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, må medgifva, att Kungl. Maj:t må *för vidtagande af sådana åtgärder, som kunna finnas vara ägnade att främja lösningen af frågan angående lämpligaste sättet att tillgodogöra den i landets torfmossar befintliga bränsletillgång*, under år 1911 i mån af behof disponera hvad vid utgången af år 1910 icke blifvit användt af de tidigare för samma ändamål å extra stat beviljade medel.

Svenska mosskulturföreningen.
[30.]

30:o) I punkt 30 af förevarande hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till understöd åt Svenska mosskulturföreningen på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 35,000 kronor.

Departementschefen, hvars yttrande i ärendet till statsrådsprotokollet återfinnes å sid. 119 och 120 af det vid statsverkspropositionen fogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden, har vid hemställan om aflåtande af förevarande framställning uttalat, att därest densamma af Riksdagen bifölles, Kungl. Maj:t torde vilja angående villkoren för anslagets åtnjutande meddela enahanda bestämmelser, som stadgats i fråga om det till föreningen för innevarande år beviljade anslag, och sålunda, bland annat, föreskrifva, att ett för statens räkning utsedt ombud, för hvilket kostnaden skulle bestridas af föreningen, skulle delta i revisionen af föreningens förvaltning, med skyldighet att om revisionen afgifva yttrande till jordbruksdepartementet, samt att föreningen fortfarande skulle i afseende å sin verksamhet vara

underkastad särskild inspektion från statens sida, hvilken inspektion framdeles, liksom för innevarande år, borde tillkomma landtbruksstyrelsen.

Till understöd åt Svenska mosskulturföreningen har Riksdagen på extra stat för hvarje år från och med år 1890 anvisat statsanslag, som, efter att för hvart och ett af åren 1906—1909 hafva utgjort 20,000 kronor, för år 1910 höjdes till 35,000 kronor i ändamål att för föreningen möjliggöra att, hufvudsakligen till de mindre jordbrukarnas fromma, utvidga sin redan mycket omfattande verksamhet i vissa riktningar. Då de skäl, som sålunda föranledde anslagshöjningen nästlidet år, fortfarande gälla i oförminskad grad, hemställer utskottet,

Utskottet.

att Riksdagen må till understöd åt *Svenska mosskulturföreningen* på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 35,000 kronor.

31:o) Vidare har Kungl. Maj:t under punkten 31 föreslagit Riksdagen att dels på extra stat för år 1911 till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket bevilja ett anslag af 280,000 kronor, dels ock medgifva, att hvad vid utgången af år 1909 möjligen icke blifvit användt af tidigare för ändamålet beviljade anslag må under år 1910 för enahanda ändamål af Kungl. Maj:t disponeras.

Åtgärder för
höjande af det
mindre jord-
bruket.
[31.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 121—145 i statsrådsprotokollet, dit utskottet tillåter sig hänvisa.

Till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket har Riksdagen hvarje år allt sedan 1901 anvisat anslag, som, från att för år 1902 hafva uppgått till 25,000 kronor, alltjämt ökats, så att för innevarande år beviljats ett anslag af 240,000 kronor, däraf dock 18,000 kronor afsetts att användas till täckande af beräknad brist i anslaget för år 1909. Återstående 222,000 kronor äro afsedda att disponeras på följande sätt:

penningpris vid premiering af mindre jordbruk	39,000 kronor.
premielån vid premiering af mindre jordbruk	35,000 "
kontrollföreningars organisationsanslag	13,000 "
kontrollföreningars årsanslag	25,000 "
studieresor	20,000 "
småbrukarkurser	30,000 "

Transport 162,000 kronor.

	Transport	162,000	kronor.
understödjande och premiering af sådana mindre odlingsföretag, hvilka icke på annat sätt kunna komma i åtnjutande af statsbidrag		50,000	„
anordnande af undervisning, som afser att främja det mindre jordbruket, men icke på annat sätt kan komma i åtnjutande af statsunderstöd		10,000	„
	Summa	222,000	kronor.

För främjande af det mindre jordbruket erfordras för år 1911 enligt Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning följande anslag:

penningpris vid premiering af mindre jordbruk	39,000	kronor.	
premielån vid premiering af mindre jordbruk	35,000	„	
kontrollföreningars organisationsanslag	16,000	„	
kontrollföreningars årsanslag	25,000	„	
studieresor	26,000	„	
undervisningskurser	50,000	„	
jordbrukskonsulenter	37,500	„	
premiering af odlingsföretag	50,000	„	
öfrigt undervisning	10,000	„	
	tillhopa	288,500	kronor.

Härjämte erfordras för täckande af de utgifter för ifrågavarande ändamål, som äro af beskaffenhet att böra gäldas af för år 1909 afsedda medel, utöfver hvad förut beviljats ett belopp af 15,000 kronor. Sammanlagda summan af de medel, som af innevarande Riksdag böra anvisas under förevarande anslagstitel, uppgår alltså till 303,500 kronor. Som emellertid besparingar å föregående års anslag förefinnas till sammanlagdt 23,383 kronor 2 öre, hvilka äro tillgängliga att för ändamålet disponeras, kan det belopp, som bör af Riksdagen för nästa år beviljas, begränsas till i rundt tal 280,000 kronor.

Den föreslagna höjningen af anslagsposten kontrollföreningars organisationsanslag är föranledd däraf, att statsbidraget till bestridande af kostnaderna för sådana föreningars organisation, enligt förra årets Riksdags beslut i ämnet, blifvit höjdt från 150 kronor till 200 kronor för hvarje förening.

Den för år 1911 ifrågasatta anslagshöjningen i öfrigt — ökning af posterna studieresor med 6,000 kronor och undervisnings- (småbrukar-) kurser med 20,000 kronor samt nyuppförande af posten jordbrukskonsulenter med 37,500 kronor — är af Kungl. Maj:t föreslagen i

hufvudsaklig anslutning till ett af den med anledning af Riksdagens i underdånig skrifvelse den 22 maj 1907 framställda begäran om utredning i fråga om småbrukarundervisningens ordnande tillsatta så kallade landtbruksundervisningskommittén i berörda afseende afgifvet förslag, återgifvet i statsrådsprotokollet, sid. 125—133.

Den 15 oktober 1909 har Kungl. Maj:t utfärdat kungörelse anående statsanslag till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket att lända till efter rättelse tills vidare, så länge anslag för ändamålet fortfarande anvisas. Enligt denna kungörelse må, i öfverensstämmelse med hvad jämväl dessförinnan i ämnet gällt, i fråga om premiering af mindre jordbruk af statsmedel utgå, såsom understöd för verkställande af visst förbättringsarbete, premielån intill hälften af den utaf premieringsnämnd beräknade kostnaden för det förbättringsarbete, för hvars utförande lånet lämnas, dock ej till högre belopp än 75 kronor. När det med premielånets beviljande afsedda arbetet utförts och blifvit godkänt, upphör låntagarens återbetalningsskyldighet, hvadan för sådant fall lånet alltså får karaktär af gåfva. Härutinnan har nu af Kungl. Maj:t ifrågasatts en ändring därhän, att premielån skulle utlämnas såsom ett verkligt lån, hvilket under alla förhållanden skulle återbetalas, därvid emellertid, för att lånet fortfarande skulle kunna betraktas såsom ett erkännande för visade goda ansatser till det egna jordbrukets ytterligare förbättrande, villkoren för återbetalningen borde göras fördelaktiga, i hvilket afseende ifrågasatts, att lånen skulle vara ränte- och, under de tre första åren, amorteringsfria samt under därpå följande sju år återbetalas med en sjundedel årligen.

I sammanhang med behandlingen af förevarande punkt af statsverkspropositionen har utskottet jämväl förehaft en i Andra kammaren väckt, till utskottet remitterad motion, nr 60, däri herr *O. Olsson* i See föreslagit, att Riksdagen ville besluta att för år 1911 anvisa och ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett anslag af 24,000 kronor, att användas till bidrag för aflönande af vandringsrättare, med villkor att hushållningssällskap eller andra korporationer bidraga med hälften till deras aflöning.

Till stöd för sin framställning har motionären anført följande:

»I årets statsverksproposition i dess nionde hufvudtitel föreslås en del anslag för höjande af yrkesskickligheten, särskildt bland de mindre jordbrukarne, genom studieresor och undervisningskurser m. m., hvilket väl behöfves i en tid, då många af landets söner vända vår modernäring ryggen.

Motion.

Men vill man vinna de bästa resultat i fråga om undervisning, så fordras, att den är så praktisk som möjligt, och på detta område torde anordningen med vandringsrättare vara den, som är bland de mest lämpliga. Detta är något som på senare tiden börjat praktiseras, och visst är, att om man här finner för detta kall lämpliga personer, så skola de kunna bidraga ganska mycket för att höja yrkesskickligheten hos särskildt de mindre jordbrukarne. Man bör härvid komma ihåg, att dessa lärare nå många, som eljes icke komma i tillfälle att erhålla någon undervisning, och det är dem, som man också bör allvarsamt tänka på. Det heter i en allmänt känd sats att: »när folket ej går till kyrkan, så måste kyrkan gå till folket». Detsamma kan ock tillämpas här, undervisningen måste gå till dem, som ej komma till undervisningen och därmed kunde nog mycket vinnas.»

I öfrigt hänvisar motionären till landbruksundervisningskommitténs motivering för saken.

Utskottet.

Till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket torde anslag böra beviljas jämväl för nästkommande år; och har utskottet, med nedan angifna undantag, funnit den ifrågasatta höjningen af anslaget utöfver hvad för innevarande år beviljats af omständigheterna påkallad.

Beträffande den ifrågasatta omläggningen af premielånen har utskottet visserligen ansett det principiellt riktigt att behandla dessa lån såsom verkliga lån, och, därest fråga varit om lån till större belopp, skulle utskottet utan tvekan biträdt Kungl. Maj:ts förslag i ämnet. Då emellertid ifrågavarande lån äro förhållandevis små — högsta beloppet däraf uppgår ju till 75 kronor — och enligt förslaget skulle återbetalas, efter att hafva utestått tre år amorteringsfria, under loppet af sju år, skulle, enligt utskottets mening, bestyret med bokföringen af och kontrollen å lånens behöriga återbetalande samt, i fall af inbetalningarnas uteblifvande, med desammas indrivande eller anskaffande af för vederbörande långifvares redovisning erforderligt bevis om låntagares insolvens, blifva förenadt med omgång och besvär, som ej stode i rimligt förhållande till dess föremål. På grund häraf och då det ej är uteslutet, att en omläggning af villkoren för åtnjutande af premielånen i af Kungl. Maj:t angifven riktning skulle, då lånen gifvetvis därigenom blefve mindre begärliga, verka hämmande på det genom dessa lån hittills i hög grad befordrade förbättringsarbetet vid småbruken, finner utskottet ej skäl att frågå nu gällande bestämmelser i ämnet.

Såsom motionären anfört har förenämnda kommitté i sitt förslag till småbrukarundervisningens ordnande äfven inbegripit anställande af

vandringsrättare. Detta förslag har alltså vid aflåtandet af innevarande års statsverksproposition varit föremål för Kungl. Maj:ts pröfning. Men oaktadt departementschefen i sitt yttrande i ämnet till statsrådsprotokollet erkänt gagnet af undervisningsverksamheten genom vandringsrättare, har emellertid på hans tillstyrkan framställning om anvisande af statsanslag för ändamålet icke gjorts. Skälen härtill hafva varit, bland andra, att, medan en förutsättning för att vandringsrättarnas verksamhet skulle blifva till verkligt gagn för den jordbruksidkande allmänheten vore, att den leddes och öfvervakades af jordbrukskonsulenter, säkerhet emellertid icke funnes för att hushållningssällskapen i erforderlig utsträckning skulle anställa dylika konsulenter, samt att det behof, som genom vandringsrättarnas verksamhet skulle fyllas, vore af så lokal natur, att hushållningssällskapen med de bidrag från orterna, de för ändamålet borde kunna påräkna, syntes kunna bestrida de med vandringsrättares anställande förbundna kostnaderna. Nämda synpunkter hafva ock varit för utskottet afgörande vid bedömande af förevarande fråga. Och då därtill kommer, att visshet ej förefinnes att tillräckligt antal för de ifrågasatta vandringsrättarebefattningarna lämpliga personer finnes att tillgå, hvarför statsanslag för ändamålet i alla händelser ej synes böra utgå förr än utredning därutinnan föreligger, har utskottet ansett sig böra för närvarande afstyrka, att Riksdagen beviljar medel för aflönande af vandringsrättare.

I likhet med departementschefen anser utskottet anställandet af jordbrukskonsulenter vara ett så viktigt led i de behöfliga åtgärderna för småbrukarundervisningens höjande, att statsbidrag därtill bör i detta sammanhang beviljas. Det af Kungl. Maj:t såsom bidrag för hvarje konsulent ifrågasatta beloppet, 2,500 kronor, eller samma belopp som under de senare åren utgått såsom bidrag till aflöning åt jordbrukskonsulent i Dalarne och Norrland, har utskottet funnit skäligt. Beträffande antalet af de nya statsunderstödda konsulenterna har utskottet däremot, särskildt med hänsyn till bristen å för befattningarna fullt kvalificerade och i öfrigt lämpliga personer, funnit detsamma kunna tills vidare begränsas till tio stycken. Såsom bidrag till deras aflöning skulle alltså erfordras 25,000 kronor, hvadan det af Kungl. Maj:t för detta ändamål äskade belopp, 37,500 kronor, liksom slutsumman af de under förevarande punkt i statsverkspropositionen begärda anslag kan nedsättas med 12,500 kronor.

På grund af hvad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att herr O. Olssons ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas; samt

II. att Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, må

a) på extra stat för år 1911 *till åtgärder för höjandet af det mindre jordbruket* bevilja ett anslag af 267,500 kronor,

b) medgifva, att hvad vid utgången af år 1909 möjligen icke blifvit användt af tidigare för ändamålet beviljade anslag må under år 1910 för enahanda ändamål af Kungl. Maj:t disponeras.

Statskonsulent
för det mindre
jordbruket.
[32.]

32:o) Under punkt 32 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till anställande af en statskonsulent för det mindre jordbruket på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag å 6,500 kronor.

För inrättande af nämnda konsulentbefattning beviljade 1909 års Riksdag enahanda belopp som nu äskas, 6,500 kronor, däraf 4,000 kronor skulle utgå såsom aflöning åt konsulenten och 2,500 kronor användas till bestridande af kostnaderna för hans resor. Sedan Kungl. Maj:t den 15 oktober 1909 utfärdat reglemente för statskonsulenten för det mindre jordbruket har, enligt utskottet tillhandakommen uppgift, en dylik konsulent blifvit antagen för innevarande år och trädt i verksamhet. Då uppenbarligen sådan konsulent bör fortsättningsvis anställas jämväl efter utgången af sistnämnda år, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till *anställande af en statskonsulent för det mindre jordbruket* på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 6,500 kronor.

Fortgående
smörprofningar
m. m.
[33.]

33:o) Vidare har Kungl. Maj:t under punkten 33 föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1911 bevilja dels till ökad statsbidrag till fortgående smörprofningar ett anslag af 10,000 kronor samt dels till anställande i samband med smörprofningarna af särskilda undersökningar af vattenhalten i svenskt exportsmör ett anslag af 6,000 kronor, eller tillhopa 16,000 kronor.

I afseende å de skäl, som anförts till stöd för framställningen, tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 146—149.

Under en följd af år har Kungl. Maj:t till smörprofningar i Malmö och Göteborg anvisat statsbidrag från anslaget till befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar, hvilket bidrag under de senare åren utgått med 15,000 kronor årligen. Såsom ökad statsbidrag till dessa smörprofningar har dessutom Riksdagen, för hvart och ett af åren 1906—1910 beviljat å extra stat 10,000 kronor, hvarjämte för sistnämnda år ytterligare beviljats till anställande i samband med smörprofningarna af särskilda undersökningar af vattenhalten i svenskt exportsmör ett anslag af 6,000 kronor. Sistnämnda anslag var omedelbart föranlett af vissa import försvärande förhållanden å den engelska smörmarknaden, hvarest hufvudparten af det svenska exportsmöret afsättes. Enligt hvad af förenämnda statsrådsprotokoll framgår lär också anslaget i sin mån hafva bidragit till att underlätta vår smörexport på England.

Som behof af ifrågavarande anslag jämväl för nästkommande år otvifvelaktigt förefinnes, hemställer utskottet:

- att Riksdagen må å extra stat för år 1911 bevilja
- a) till ökad statsbidrag till fortgående smörprofningar ett anslag af 10,000 kronor; samt
 - b) till anställande i samband med smörprofningarna af särskilda undersökningar af vattenhalten i svenskt exportsmör ett anslag af 6,000 kronor
- eller sålunda tillhopa 16,000 kronor.

34:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet vidare,

*Fjäderfä
afvelns be-
främjande.*

[34.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad som skett för åren 1909 och 1910, till *fjäderfäafvelns befrämjande* å extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 20,000 kronor.

35:o) Kungl. Maj:t har, under punkt 35, föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till upprätthållande af afvelscentra för nötboskap på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 17,000 kronor.

*Afvelscentra
för nötboskap*
[35.]

Departementschefens yttrande i detta ärende innefattas å sid. 149 och 150 af förberörda statsrådsprotokoll.

Då Kungl. Maj:ts förevarande äskande öfverensstämmer med den för 1908 års Riksdag framlagda och af Riksdagen gillade plan för an-

ordnande af förnyad täflan för utseende af afvelscentra, hemställer utskottet,

att Riksdagen må såsom bidrag till bildande och upprätthållande af *afvelscentra för nötboskap* på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 17,000 kronor.

*Anslag till
främjande af
nötboskaps-
afveln inom
Norrbottens län.*

[36.]

36:o) Vidare och i öfverensstämmelse med Kungl. Maj:ts framställning i ämnet hemställer utskottet,

att Riksdagen, i likhet med hvad för hvar och ett af åren 1907—1910 ägt rum, må *till främjande af nötboskapsafveln inom Norrbottens län* anvisa på extra stat för år 1911 ett anslag af 5,000 kronor.

Hästafvelns förbättrande.

*Extra personal
vid Flyinge
hingstdepå.*

[37.]

37:o) Kungl. Maj:t har under punkt 37 föreslagit Riksdagen att för bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 4,630 kronor.

Departementschefens anförande till statsrådsprotokollet i detta ärende återfinnes å sid. 151—153 därstädes.

För hvar och ett af åren 1905—1910 har Riksdagen på extra stat beviljat ett anslag af 3,790 kronor för bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå, hvilken personal från och med förstnämnda år under en tid af sju månader årligen anlåtats såsom biträde vid ridning och skötsel af nämnda hingstdepå tillhöriga unghingstar samt bestått af en officer och sex man, härtill kommanderade från något af de i Skåne förlagda kavalleriregementena. Beträffande anslaget för sistnämnda år hade Kungl. Maj:t på hemställan af stuteriöfverstyrelsen för ökandet af den extra personalen med två man hos nästlidna års Riksdag gjort framställning om höjning af berörda anslag för år 1910 till samma belopp, som nu begäres för år 1911. Riksdagen, som emellertid icke blifvit öfvertygad om nödvändigheten af den föreslagna anslagshöjningen, beviljade för innevarande år endast det förut öfliga anslaget, 3,790 kronor. Jämväl den nu ånyo ifrågasatta anslagshöjningen är föranledd af behovet att öka den extra personalen med två man. Till stöd härför har departementschefen anført, bland

annat, att i den vid uppfödningen af unghingstarna synnerligen viktiga motioneringen och dressyren under de senare åren på grund af bristande tillgång på härför lämplig personal måst göras en inskränkning, som lätt kunde menligt inverka på de unga hingstarnes utveckling, samt att det äldre hingstmaterialet kräfde en alltmer omsorgsfull skötsel af den ordinarie stallbetjäningen, hvilken under hittills varande förhållanden måst delvis anlitas äfven för unghingstarnas motionering.

Då utskottet af hvad departementschefen i ärendet anfört blifvit öfvertygad om behovet af det nu begärda anslaget, hemställer utskottet,

att Riksdagen må för *bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå* på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 4,630 kronor.

Befrämjande af husslöjden.

38:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom under punkt 38 gjorda framställning hemställer utskottet:

Andre instruktör i husslöjd.

[38.]

att Riksdagen må på extra stat för år 1911 anvisa,

a) till *anställande af en andre instruktör i husslöjd*, 2,000 kronor, och

b) såsom *personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander*, därest han fortfarande i denna egenskap med godt vitsord tjänstgör, 1,500 kronor,

eller tillhopa 3,500 kronor.

Fiskerinäringens understöd.

39:o) Kungl. Maj:t har, under punkt 39, föreslagit Riksdagen att till underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafsfisken under annan tid af året än vintermånaderna på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 34,000 kronor.

Underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk-biologiska hafsuundersökningar m. m.

[39.]

I afseende å de skäl, som förebragts till stöd för framställningen, tillåter sig utskottet att hänvisa till departementschefens i statsrådsprotokollet, sid. 154—157, intagna anförande i ärendet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, får hemställa,

att Riksdagen, i likhet med hvad för nästföregående och innevarande år skett, må, *till underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafsfisken* under annan tid af året än vintermånaderna, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 34,000 kronor.

Försäkring
af fartyget
Skagerak.
[40.]

40:o) Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till bestridande af kostnader för försäkring af fartyget Skagerak, på extra stat för år 1911 anvisa 5,200 kronor.

Till försäkring af ifrågavarande fartyg, för hvars anskaffande 1904 års Riksdag anvisade 130,000 kronor, har för hvart och ett af åren 1908—1910 beviljats ett belopp af 5,200 kronor. Jämväl för år 1911 torde medel böra för ändamålet anvisas. I afseende å det därför erforderliga beloppet har utskottet, som visserligen ej ansett sig böra föreslå en nedsättning däraf, dock velat, med hänsyn till försäkringspremiernas i förhållande till kostnaderna för fartygets anskaffning höga belopp, uttala önskvärheten af, att försäkringskostnaden kunde något nedbringas.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må, till bestridande af kostnader för *försäkring af fartyget Skagerak*, på extra stat för år 1911 anvisa 5,200 kronor.

Hydrografisk-
biologiska
undersökningar
af de Sverige
omgifvande
hafven.
[41.]

41:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och med hänvisning till hvad statsrådsprotokollet, sid. 158 och 159, innehåller i ämnet, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1905—1910 ägt rum, må, *till utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven*, på extra stat för år 1911 bevilja

a) till omkostnader för tiden från och med den 1 maj 1911 till och med den 30 april 1912 21,000 kronor, samt

b) till täckande af Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium för tiden från och med den 22 juli 1911 till och med den 21 juli 1912 5,100 kronor,

eller tillsammans 26,100 kronor.

42:o) I anledning af hvad Kungl. Maj:t under punkten 42 föreslagit och med hänvisning till departementschefens under nämnda punkt i statsrådsprotokollet intagna anförande, hemställer utskottet vidare,

*Under-
visnings-
kurser i
navigation för
bohusslänska
fiskare.*
[42.]

att Riksdagen, i likhet med hvad för hvar och ett af åren 1903—1910 ägt rum, må, såsom bidrag till *anordnande af undervisningskurser i navigation för bohusslänska fiskare*, under förutsättning att Göteborgs och Bohusläns hushållningssällskap och landsting för ändamålet bidraga med tillsammans minst 2,000 kronor, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 2,250 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 1,125 kronor.

43:o) Under punkt 43 af förevarande hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening, på extra stat för år 1911, anvisa ett anslag af 15,500 kronor, däraf till upprätthållande af föreningens fiskeriskola 8,500 kronor och såsom bidrag till föreningens försöks- och fiskodlingsverksamhet 7,000 kronor.

*Södra Sveriges
fiskeriförening*
[43.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet, sid. 161—164.

Såsom understöd åt södra Sveriges fiskeriförening har Riksdagen på extra stat för hvarterdera af åren 1908 och 1909 anvisat anslag med 8,500 kronor till upprätthållande af föreningens fiskeriskola och 5,000 kronor såsom bidrag till föreningens försöksverksamhet.

För år 1910 beviljades föreningen statsanslag dels för förstnämnda ändamål med enahanda belopp som förut, 8,500 kronor, och dels såsom bidrag till föreningens försöks- och fiskodlingsverksamhet med 7,000 kronor. Förändringen i afseende å sistnämnda anslagspost var föran-

ledd hufvudsakligen af föreningens behof af ökad personal för sin alltmör omfattande verksamhet.

Då föreningen synes jämväl för nästa år vara i behof af statsunderstöd för enahanda ändamål och till samma belopp som för innevarande år, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, till understöd åt *södra Sveriges fiskeriförening*, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 15,500 kronor, däraf till upprätthållande af föreningens fiskeriskola 8,500 kronor och såsom bidrag till föreningens försöks- och fiskodlingsverksamhet 7,000 kronor.

Underhålls- och driftkostnader för ett fartyg för fiskeridministrationens behof.
[44.]

44:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och med hänvisning till hvad statsrådsprotokollet (sid. 164—167) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, må, för *bestridande af underhålls- och driftkostnader för det för fiskeridministrationens behof byggda fartyg*, på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 7,500 kronor.

Undersökningar angående fiskets utveckling inom mellersta Sveriges Östersjöområde.
[45.]

45:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts under punkt 45 gjorda framställning och under erinran, *dels* att Riksdagen nästlidna år beslutat att till anställande af undersökningar öfver möjligheten att genom fiskodling i större skala befrämja fiskets utveckling inom mellersta Sveriges Östersjöområde ställa till landbruksstyrelsens förfogande ett belopp af 8,500 kronor att utgå med 4,700 kronor år 1910, 1,900 kronor år 1911 samt 1,900 kronor år 1912, *dels ock* att Riksdagen i enlighet härmed för ändamålet å extra stat för innevarande år uppfört ett belopp af 4,700 kronor, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, till *anställande af undersökningar öfver möjligheten att genom fiskodling i större skala befrämja fiskets utveckling inom mellersta Sveriges Östersjöområde* af det utaf 1909 års riksdag till landbruksstyrelsens förfogande ställda belopp, 8,500 kronor, på extra stat för år 1911 anvisa 1,900 kronor.

46:o) Under punkt 46 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till bestridande af ytterligare kostnader för verkställande af undersökning af de lokala förhållandena å Sveriges kuster med hänsyn till behovet af och betingelserna för anläggning af nya och förbättring af redan befintliga fiske- och mindre hamnar, utöfver på extra stat för år 1906 anvisade 20,000 kronor, på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp af 6,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

Undersökningar rörande fiske- och mindre hamnar.

[46.]

Den till stöd för framställningen förebragta utredningen återfinnes i statsrådsprotokollet, sid. 167—172, dit utskottet tillåter sig hänvisa.

På framställning af Kungl. Maj:t beviljade 1905 års Riksdag för verkställande af undersökning af de lokala förhållandena å Sveriges kuster med hänsyn till behovet af och betingelserna för anläggning af nya och förbättring af redan befintliga fiske- och mindre hamnar på extra stat för år 1906 ett anslag af 20,000 kronor.

Denna undersökning skulle verkställas af en kommission, i hvilken såsom ledamöter skulle ingå, bland andra, en med hafsfisket väl förtrogen fiskeritjänsteman samt en inom hamnbyggnadsväsendet väl förfaren hamningeniör eller hamnbyggmästare. Med afseende härå utsågos till ledamöter i kommissionen byråchefen i landtbruksstyrelsen Filip Trybom och f. d. chefen i södra väg- och vattenbyggnadsdistriktet majoren Wilhelm Gagner.

Kommissionen har numera efter mer än treårigt arbete fullgjort sin uppgift och aflämnat sitt betänkande jämte bilagor. De sålunda aflämnade handlingarna utgöras af dels utförliga protokoll, hållna vid kommissionens sammanträden, dels kommissionens allmänna betänkande, som innehåller förslag till planer för statens understödjande af ifrågasatt hamnanläggningar, förbättring af redan anlagda hamnar, hamnarnas underhåll med mera, en större öfversiktstabell, angifvande kostnaderna för de ifrågasatta hamnarbetena, den ordning, hvori dessa enligt kommissionens mening böra komma till utförande, den omfattning, hvori staten synes böra bidra till kostnadernas bestridande i hvarje särskildt fall och så vidare, dels kommissionens speciella betänkande, som upptar redogörelse för de å hvarje särskild plats föreslagna arbetena, motivering till hvad som sålunda blifvit ifrågasatt med mera, dels ett antal af öfver femtio stycken kartor och hamnplaner, som utarbetats för att det under kommissionens undersökningar insamlade, för de ifrågasatta hamnbyggnadsarbetenas framtida utförande

synnerligen värdefulla materialet skall komma till största möjliga nytta, dels slutligen ritningar m. m. öfver en serie olika typer för konstruktion af hamnarmar, vågbrytare och tilläggsbryggor, som måst uppgöras för beräkning af kostnaderna för hamnanläggningar under så olika förhållanden som exempelvis vid västkusten och utmed Bottniska viken, vid öppen kust eller i skärgård. Berörda kartor, hamnplaner och ritningar m. m. hafva utförts under ledning af majoren Gagner och efter af honom utarbetad plan. Kommissionens öfriga handlingar hafva utan anlitande af någon kommissionens sekreterare, med undantag endast för protokollet vid kommissionens slutsammanträde i Stockholm, blifvit — hvad de hamntekniska delarna beträffar i samråd med majoren Gagner — utarbetade af byråchefen Trybom, som samtidigt tjänstgjort såsom kommissionens ordförande samt handlagt kommissionens vidlyftiga brefväxling med myndigheter och i undersökningen intresserade personer.

Kommissionens nu ifrågavarande ledamöter hafva icke kommit i åtnjutande af annan ersättning för detta sitt omfattande arbete än den rese- och traktamentsersättning, de i egenskap af ledamöter i kommissionen ägt uppbära vid förrättning å andra platser än deras respektive hemorter.

Då det af 1905 års Riksdag beviljade anslaget till ifrågavarande undersökning helt åtgått till andra af undersökningen föranledda utgifter, äskas nu, för att bereda byråchefen Trybom och majoren Gagner ersättning för deras ofvanberörda arbeten med 3,000 kronor hvardera, ett tilläggsanslag å 6,000 kronor.

Då enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår större delen af ifrågavarande arbete utförts under tiderna mellan kommissionens sammanträden ute i orterna, hvadan ersättning icke i någon mån därför utgått, och å icke tjänstetid samt utskottet funnit den ifrågasatta ersättningen skälig, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, till bestridande af ytterligare kostnader för verkställande af *undersökning af de lokala förhållandena å Sveriges kuster med hänsyn till behovet af och betingelserna för anläggning af nya och förbättring af redan befintliga fiske- och mindre hamnar*, utöfver på extra stat för år 1906 anvisade 20,000 kronor, på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp

af 6,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

Den hydrografiska undersökningen af Sveriges färskvatten.

47:o) Under punkt 47 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för uppehållande under år 1911 af verksamheten vid den hydrografiska byrån med under densamma omedelbart lydande observationsstationer på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 50,000 kronor samt att för verkställande under år 1911 af hydrogeologiska specialundersökningar på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 3,000 kronor, eller tillhopa 53,000 kronor.

*Hydrografiska
undersök-
ningen af
Sveriges
färskvatten.
[47.]*

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 172—180 i statsrådsprotokollet.

I riksstaten för innevarande år äro för uppehållande under året af verksamheten vid den hydrografiska byrån med underlydande observationsstationer samt för verkställande under året af hydrografiska specialundersökningar uppförda extra anslag till enahanda belopp, som nu för ändamålen begäres för år 1911. Ehuru sålunda anslagsbeloppen för båda åren äro lika, är dock, vidkommande de under anslagen ingående särskilda utgiftsposterna, i afseende å anslagen till förstnämnda ändamål att märka den skillnad, att i det begärda anslaget för år 1911 uteslutits den under anslaget för år 1910 ingående posten å 5,000 kronor till anskaffning och uppsättning af själfregistrerande peglar, men att i stället vissa af de öfriga posterna däri tillsammans höjts med ett mot nämnda summa svarande belopp.

Utskottet, som icke har något att erinra vare sig emot den afsedda användningen af anslaget eller mot framställningen i öfrigt, får med hänvisning till hvad statsutskottet i afgifvet utlåtande angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel yttrat angående det i statsrådsprotokollet omförmälda anslaget till de meteorologiska observationerna hemställa,

att Riksdagen må,

a) för uppehållande under år 1911 af verksamheten vid *hydrografiska byrån med under densamma*

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 8 Saml. 1 Häft.

omedelbart lydande observationsstationer, på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 50,000 kronor; samt

b) att, för verkställande under år 1911 af *hydrogeologiska specialundersökningar*, på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 3,000 kronor;

eller tillhopa 53,000 kronor.

Den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner.

Den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner.

[48, 49.]

48:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet hemställa

att Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, må å extra stat för år 1911 anvisa

a) till *aflöning åt domänintendenter* 35,500 kronor, samt

b) till *resekostnader vid domänförvaltningen* såsom förslagsanslag 45,000 kronor.

Skogsinstitutet.

Extra lärarkrafter vid skogsinstitutet.

[50.]

49:o) I anslutning till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet vidare,

att Riksdagen, i likhet med hvad för nästföregående och innevarande år ägt rum, må till anställande af *extra lärarkrafter vid skogsinstitutet*, på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 8,000 kronor.

Landtmäteristaten.

Distriktslandtmätares tjänsteresor.

[51.]

50:o) Vidare har Kungl. Maj:t under punkt 51 föreslagit Riksdagen att till bestridande af kostnaderna för vissa af distriktslandtmätare företagna tjänsteresor å extra stat för år 1911 anvisa ett förslagsanslag å 30,000 kronor.

I samband med antagandet af ny aflöningsstat för landtmäteristaten i orterna beviljade Riksdagen år 1909 å extra stat för innevarande år ett förslagsanslag å 30,000 kronor till bestridande af kostnaderna för vissa af distriktslandtmätare företagna tjänsteresor. Gifvetvis erfordras jämväl för år 1911 anslag för samma ändamål. På grund häraf och då den nya organisationen af landtmäteristaten först med innevarande år trädt i kraft, och erfarenhet följaktligen ännu icke kunnat vinnas rörande det för dylika resors bekostande erforderliga anslaget storlek, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, *till bestridande af kostnaderna för vissa af distriktslandtmätare företagna tjänsteresor*, å extra stat för år 1911 anvisa ett förslagsanslag å 30,000 kronor.

51:o) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att i afvaktan på den proposition angående landtmäteriuundervisningens ordnande, Kungl. Maj:t kan komma att aflåta till Riksdagen, på extra stat för år 1911 beräkna ett anslag å 33,300 kronor. *Undervisning af landtmätare.*
[52.]

Öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles under Riksdagen afgifva särskildt utlåtande, hvilket utskottet härmed velat för Riksdagen

anmäla.

Rikets allmänna kartverk.

52:o) Vidare har Kungl. Maj:t under punkterna 53—56 föreslagit Riksdagen

dels att för anställande af ökad civil personal vid rikets allmänna kartverk, namngranskning m. m. på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 21,600 kronor, *Rikets allmänna kartverk.*
[53—56.]

dels att för höjning af arfvodena åt de vid det ekonomiska kartverket anställda kvinnliga ritare och ritbiträden på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 1,000 kronor, att enligt Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas,

dels att för anställande af ökad personal m. m. vid rikets all-

männa kartverks geodetiska afdelning på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 25,950 kronor,

dels ock att för anskaffande af instrument och inventarier vid samma afdelning på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 2,700 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för framställningen, tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 182—190.

Hvad sålunda för allmänna kartverket å extra stat äskats för nästa år skiljer sig från hvad för innevarande år beviljats därutinnan, att förstnämnda anslag höjts från 19,200 kronor med 2,400 kronor till 21,600 kronor och sistnämnda anslag sänkts från 30,950 kronor till 2,700 kronor. Anslagsökningen är afsedd att bereda medel, dels 800 kronor för anställande af ytterligare en vaktmästare och dels 1,600 kronor för bestridande af ökade utgifter för betjäning, städning, uppvärmning och belysning. Såsom skäl härför har uppgifvits dels att, medan hittills medel för dessa kostnader utgått från det under fjärde hufvudtiteln uppförda anslaget till generalstaben, i hvars byggnad en del af kartverkets lokaler äro inrymda, bidrag till nämnda kostnader ej vidare kan påräknas från berörda anslag, dels ock att kartverkets personal från och med innevarande år ökats med fyra geodeter och dess lokaler med anledning däraf jämväl utvidgats. Beträffande anslaget för anskaffande af instrument och inventarier vid kartverkets geodetiska afdelning står detta i full öfverensstämmelse med den af kartverkskommissionen uppgjorda, förra årets Riksdag delgifna och af Riksdagen utan erinran lämnade planen för sådan anskaffning.

Då utskottet icke funnit något att erinra i afseende å de under förevarande punkter af statsverkspropositionen begärda anslagen, får utskottet hemställa:

att Riksdagen må på extra stat för år 1911 anvisa

a) för anställande af ökad civil personal vid rikets allmänna kartverk, namngranskning m. m. ett anslag af 21,600 kronor;

b) för höjning af arfvodena åt de vid det ekonomiska kartverket anställda kvinnliga ritare och ritbiträden ett anslag af 1,000 kronor, att enligt Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas;

c) för anställande af ökad personal m. m. vid rikets allmänna kartverks geodetiska afdelning ett anslag af 25,950 kronor; samt

d) för anskaffande af instrument och inventarier vid samma afdelning ett anslag af 2,700 kronor.

Sveriges geologiska undersökning.

53:o) På grund af Kungl Maj:ts därom gjorda framställning och med hänvisning till hvad departementschefen till statsrådsprotokollet (sid. 191) i ämnet anför, hemställer utskottet,

*Anslag till
fältarbeten
och till
tryckning.
[57.]*

att Riksdagen må, till bestridande af kostnaderna under år 1911 för *Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten och för utgifvande af de på nämnda institutions undersökningar grundade kartor, afhandlingar och uppsatser*, på extra stat för samma år bevilja ett anslag af 36,000 kronor.

54:o) Under erinran, att 1908 års Riksdag på framställning af Kungl. Maj:t till verkställande af nybyggnad för Sveriges geologiska undersökning beviljat ett belopp af 580,610 kronor samt att Riksdagen däraf anvisat å extra stat för år 1909 ett belopp af 100,000 kronor och för år 1910 ett belopp af 167,000 kronor, får utskottet på grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och med hänvisning till hvad statsrådsprotokollet innehåller i ämnet (sid. 192 och 193), hemställa,

*Nybyggnad
för Sveriges
geologiska un-
dersökning.
[58.]*

att Riksdagen må, af det utaf 1908 års Riksdag beviljade anslaget å 580,610 kronor för *verkställande af nybyggnad för Sveriges geologiska undersökning*, å extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 134,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 67,000 kronor.

Vägunderhållet på landet.

Kostnad för vägdelningar. 55:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,
[59.]

att Riksdagen må på extra stat för år 1911 anvisa, för *bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar*, såsom förslagsanslag 35,000 kronor.

Särskild understöd till synnerligt betungade väghållningsdistrikt. 56:o) Vidare och i anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,
[60.]

att Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1907—1910 skett, må, till *understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt*, på extra stat för år 1911 anvisa 150,000.

Förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen.

Förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen. 57:o) Kungl. Maj:t har under punkt 61 föreslagit Riksdagen att dels på extra stat för år 1911 till Kungl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af 120,000 kronor, att användas till förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen, med rätt för Kungl. Maj:t att utaf sagda belopp under år 1910 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna 15,000 kronor, dels ock medgifva, att hvad vid utgången af år 1910 möjligen icke blifvit användt af tidigare för ändamålet beviljade anslag må under år 1911 användas för enahanda ändamål.
[61.]

Beträffande departementschefens framställning i ärendet tillåter sig utskottet att hänvisa till sid. 194—199 uti förevarande statsrådsprotokoll.

För ifrågavarande ändamål har Riksdagen å extra stat för hvarje år från och med år 1898 beviljat anslag, hvilka utgått för år

1898 med.....	kronor	50,000
1899 »	»	50,000
1900 »	»	50,000

1901 med	kronor	100,000
1902 »	»	75,000
1903 »	»	50,000
1904 »	»	40,000
1905 »	»	45,000
1906 »	»	45,000
1907 »	»	60,000
1908 »	»	70,000
1909 »	»	70,000
1910 »	»	95,000

Omfattningen af den verksamhet mot tuberkulosen hos nötkreaturen, som med anlåtande af ifrågavarande anslag hittills utöfvats, framgår af följande i statsrådsprotokollet intagna, i afseende å år 1909 af utskottet på grund af från landtbruksstyrelsen erhållna uppgifter, hvilka emellertid angifvits icke vara fullt exakta, kompletterade tabell.

Å r.	Sammanlagda antalet undersökta djur.	För första gången pröfvade besättningar.			Antal besättningar reaktionsfria vid första pröfningen.	Ompröfvade besättningar.		
		Antal.	Antal djur inom dessa.	% reagerande af djuren.		Antal.	Antal djur inom dessa.	% reagerande af djuren.
¹⁵ / ₁₀ 1897—1898	63,374	1,651	48,677	31.7	570	130	6,970	9.3
1899	53,601	1,325	37,994	27.5	532	246	13,150	7.1
1900	68,615	1,528	43,988	31.4	574	479	22,135	5.8
1901	65,682	1,391	34,595	35.4	537	602	27,016	5.8
1902	56,613	997	23,259	30.0	445	665	29,451	4.8
1903	58,768	895	19,253	29.4	387	740	34,473	5.4
1904	61,801	914	19,049	27.0	417	812	36,197	4.7
1905	70,051	1,143	23,360	28.7	565	896	40,033	4.9
1906	67,642	936	18,576	29.8	470	902	42,567	3.5
1907	70,935	880	17,860	27.2	447	1,020	46,838	3.2
1908	80,228	1,068	19,761	22.6	583	1,173	53,194	3.1
1909	90,000	1,354	24,082	24.7	—	1,346	58,641	3.7

Då verksamheten för bekämpande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen sålunda synes hafva fortgått och utvidgats med alltjämt gynnsamt resultat torde det vara af stor vikt att tillräckliga medel finnas

tillgängliga för fortsatt främjande af detta arbete. Och som utskottet icke haft något att erinra emot beloppet af det för ändamålet äskade anslaget eller i öfrigt, hemställer utskottet,

att Riksdagen må

a) på extra stat för år 1911 till Kungl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af 120,000 kronor, att användas till *förekommande och hämmande af tuberkel-sjukdomar hos nötkreaturen*, med rätt för Kungl. Maj:t att utaf sagda belopp under år 1910 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna 15,000 kronor, samt

b) medgifva, att hvad vid utgången af år 1910 möjligen icke blifvit användt af tidigare för ändamålet beviljade anslag må under år 1911 användas för enahanda ändamål.

Allmänna arbeten af beskaffenhet att deras utförande kontrolleras af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Norrländska
afdiknings-
anslaget.
Allmänna
frost-
minsknings-
anslaget.
[62, 63.]

58:o) Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att dels på extra stat för år 1911 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning norrländska afdikningsanslaget, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af myrutdikningar och vattenaftappningar inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling af till åker eller äng lämplig jord eller minskning af frostländighet för närliggande bygd, ett belopp af 700,000 kronor;

dels på extra stat för år 1911 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning allmänna frostminskningsanslaget, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom öfriga delen af riket, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd, ett belopp af 200,000 kronor;

dels ock besluta, att i afseende å erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag från ifrågavarande båda anslag skola tillämpas nu gällande allmänna villkor och bestämmelser i sådant afseende, beträffande norrländska afdikningsanslaget dock med den förändringen, att bestämmelsen

att, innan statsbidrag beviljas, vederbörande menighet bör efter offentlig utfärdad kungörelse hafva afgifvit yttrande om företagets lämplighet och nytta må utgå.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till statsrådsprotokollet sid. 200—204.

Från och med år 1906 hafva, i stället för det förut i regel årligen beviljade anslaget till »understödjande medelst anslag utan återbetalningsskyldighet af sådana myrutdikningar och vattenaftappingar, hvilkas ändamål vore att minska frostländigheten för närliggande bygd», af Riksdagen för nu ifrågavarande ändamål anvisats två särskilda anslag, det ena under benämning »norrländska afdikningsanslaget» och det andra under namn af »allmänna frostminskningsanslaget». Förstnämnda anslag utgick för år 1907 med ett belopp af 500,000 kronor, men har för åren 1908, 1909 och 1910 beviljats med ett till 700,000 kronor förhöjdt belopp. Det senare anslagets belopp har alla fyra åren utgjort 200,000 kronor. För erhållande och tillgodönjutande af statsbidrag från ifrågavarande båda anslag hafva af Riksdagen godkänts vissa af Kungl. Maj:t föreslagna allmänna villkor och bestämmelser, och äro kungörelser härom utfärdade den 22 juni 1906 och den 5 juli 1907. För norrländska afdikningsanslaget kvarstår i nämnda allmänna villkor och bestämmelser från den tid, då villkoren voro gemensamma för alla med statsbidrag understödda frostminskningsföretag, bestämmelsen att, »innan statsbidrag beviljas, bör efter offentlig utfärdad kungörelse vederbörande menighet hafva afgifvit yttrande om företagets lämplighet och nytta». Då i fråga om nyssnämnda anslag denna bestämmelse saknade praktisk betydelse och numera vore ändamålslös, enär bidrag utan återbetalningsskyldighet erhöles från anslaget, oberoende af företagets ändamål, samt, då inhämtandet af vederbörlig menighets yttrande alltid vore förenadt med omgång för sökanden och besvär för vederbörande kommunalstämma, har nu föreslagits, att nämnda bestämmelse finge utgå beträffande norrländska afdikningsanslaget.

Af de utaf departementschefen lämnade uppgifterna angående sammanlagda beloppen af under de närmaste åren sökta understöd från ifrågavarande anslag ådagaläggas ovedersägligen, att behovet af anslaget allt fortfarande kvarstår oförminskadt. På grund häraf och då utskottet icke har något att erinra emot den föreslagna ändringen i hittills gällande villkor och bestämmelser för erhållande af statsbidrag från norrländska afdikningsanslaget, hemställer utskottet,

att Riksdagen må

a) på extra stat för år 1911 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning *norrländska afdikningsanslaget*, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af myrutdikningar och vattenaftappningar inom Västernorrlands, Jämtlands Västerbottens och Norrbottens län, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling af till åker eller äng lämplig jord eller minskning af frostländighet för närliggande bygd, ett belopp af 700,000 kronor;

b) på extra stat för år 1911 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning *allmänna frostminskningsanslaget*, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom öfriga delen af riket, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd, ett belopp af 200,000 kronor; samt

c) besluta, att i afseende å erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag från ifrågavarande båda anslag skola tillämpas nu gällande allmänna villkor och bestämmelser i sådant afseende, beträffande norrländska afdikningsanslaget dock med den förändringen, att bestämmelsen att, innan statsbidrag beviljas, vederbörande menighet bör efter offentlig utfärdad kungörelse hafva afgifvit yttrande om företagens lämplighet och nytta må utgå.

Afdikningar å kronan tillhörig mark.

59:o) På grund af Kungl. Maj:ts framställning i ämnet hemställer utskottet,

*Afdikningar
å kronans
skogar i de
norrländska
länen och i
Kopparbergs
län.*

[64.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad för ett flertal föregående år ägt rum, till bestridande af kostnader för *afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län*, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag å 150,000 kronor.

Reglering af flottleder.

60:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts framställning i ärendet hemställer utskottet,

*Reglering af
flottleder.*
[65.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad för hvartdera året 1909 och 1910 ägt rum, medgifva,

a) att under år 1911 inflytande flottningsafgifter må användas till bestridande af kostnader för *reglering af flottleder* inom riket;

b) att de medel, som af föregående års anslag till bestridande af kostnader för reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län vid 1910 års slut må finnas disponibla, må under år 1911 till enahanda ändamål användas utan begränsning till vissa län.

Uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet.

61:o) Under punkt 66 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 67,500 kronor.

*Skogsvårds-
styrelsernas
verksamhet.*
[66.]

För ifrågavarande ändamål har Riksdagen för hvart och ett af åren 1905—1909 anvisat ett extra anslag af 60,000 kronor samt för år 1910, sedan genom Riksdagens beslut en ny skogsvårdsstyrelse tillkommit, nämligen för Gottlands läns landstingsområde, ett extra anslag af 67,500 kronor. Detta sistnämnda anslag har efter af domänstyrelsen upprättadt förslag fördelats mellan samtliga skogsvårdsstyrelser och med vissa belopp till en hvar af dem, högst 4,000 kronor och lägst 1,000 kronor, med undantag för nämnda skogsvårdsstyrelse, till hvilken utgått ett belopp af 7,500 kronor.

Då enligt hvad departementschefen yttrat till statsrådsprotokollet, de sålunda beviljade anslagen varit nödiga för det med dem afsedda ändamål och jämväl för år 1911 äro väl behöfliga för skogsvårdsstyrelserna, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 67,500 kronor.

Skogsodlingens befrämjande.

Skogsodlingens
befrämjande.
[67.]

62:o) I anledning af Kungl. Maj:ts framställning i ämnet hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för hvar och ett af åren 1905—1910 ägt rum, för *skogsodlingens befrämjande* för år 1911 bevilja ett extra anslag af 100,000 kronor, att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att i mån af tillgång tilldelas antingen skogsvårdsstyrelser, till hvilka landsting eller hushållningssällskap för ändamålet lämnat bidrag, eller i landstingsområde, där sådan styrelse icke finnes, landsting eller hushållningssällskap, under iakttagande att i intetdera fallet statsbidrag må till något landstingsområde utgå med högre belopp än det, hvarmed landsting och hushållningssällskap tillsammans eller ettdera af dem till ändamålet bidragit, samt att landsting eller hushållningssällskap, som undfått dylikt bidrag, skall vara skyldigt att efter årets utgång till Kungl. Maj:ts vederbörande befallningshafvande afgifva redogörelse öfver användningen af de utaf staten samt af landsting eller hushållningssällskap lämnade bidrag.

Förvaltningsbidrag till egnahemsläneförmedlare.

Förvaltnings-
bidrag till
egnahemslä-
ne-
förmedlare.
[68.]

63:o) Under punkt 68 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för beredande under år 1911 af bidrag till egnahemsläneförmedlare för betäckande af för dem genom lånerörelsen uppkommande kostnader och möjliga förluster med ett belopp, motsvarande för hvarje läneförmedlare en half procent af den ej till betalning förfallna kapitalskuld, hvari läneförmedlaren på grund af från egnahemslänefonden ut-

bekomna statslån vid samma års början häftat till staten, å extra stat för år 1911 anvisa ett förslagsanslag af 95,000 kronor.

Departementschefens framställning i ärendet återfinnes å sid. 207 och 208 i statsrådsprotokollet.

Då ifrågavarande förvaltningsbidrag äro ämnade att allt fortfarande utgå efter de grunder, som därför hitintills gällt, samt de för ändamålet erforderliga medlen, hvilka före innevarande år tagits från egnahemslånefonden men för sistnämnda år utgått från ett särskildt därför anvisadt extra anslag, för år 1911 synas böra beredas på samma sätt som för innevarande år, hemställer utskottet,

att Riksdagen må för beredande under år 1911 af *bidrag till egnahemslåneförmedlare för betäckande af för dem genom lånerörelsen uppkommande kostnader och möjliga förluster* med ett belopp, motsvarande för hvarje låneförmedlare en half procent af den ej till betalning förfallna kapitalskuld, hvari låneförmedlaren på grund af från egnahemslånefonden utbekomna statslån vid samma års början häftat till staten, å extra stat för år 1911 anvisa ett förslagsanslag af 95,000 kronor.

Lindring af fraktkostnaderna för kalk.

64:o) Under punkt 69 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, för lindring af fraktkostnaderna vid transport å järnväg af kalk, kalkstensmjöl och mägerl för jordbrukets behof, på extra stat för år 1911 anvisa, såsom förslagsanslag 300,000 kronor.

Statsbidrag till fraktafgifter för kalk.
[69.]

För hvardera af åren 1908 och 1909 har Riksdagen å extra stat för berörda ändamål såsom förslagsanslag anvisat ett belopp af 200,000 kronor.

Åfven för år 1910 har anslag för ändamålet blifvit af Riksdagen beviljad, därvid Riksdagen, då anslaget under år 1908 hade blifvit betydligt öfverskridet, på framställning af Kungl. Maj:t, höjde anslagets belopp till 250,000 kronor.

Då emellertid enligt hvad utredningen i ärendet (statsrådsprotokollet sid. 209 och 210) gifver vid handen de verkliga kostnaderna för

ifrågavarande ändamål synas betydligt öfverstiga innevarande års anslag, har Kungl. Maj:t ånyo hemställt om en förhöjning af anslaget med 50,000 kronor.

Utskottet, som ansett den begärda ökningen af ifrågavarande förslagsanslag af förhållandena påkallad, hemställer,

att Riksdagen må, för *lindring af fraktkostnaderna vid transport å järnväg af kalk, kalkstensmjöl och mærgel för jordbrukets behof*, på extra stat för år 1911 anvisa, såsom förslagsanslag, 300,000 kronor.

Befrämjande af afsättningen i utlandet af alster af svenskt landtbruk och dess binäringar äfvensom fiskerinäringen.

Befrämjande af afsättningen i utlandet af alster af svenskt landtbruk och dess binäringar äfvensom fiskerinäringen.
[70.]

65:o) På Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och med hänvisning till hvad statsrådsprotokollet (sid. 210—214) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, må på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 20,000 kronor, att af Kungl. Maj:t användas till *befrämjande af afsättning i främmande länder af alster af svenska landtbruket och dess binäringar äfvensom fiskerinäringen*.

Internationella landtbruksinstitutet i Rom.

Internationella landtbruksinstitutet i Rom.
[71.]

66:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts framställning i ämnet hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för hvar och ett af åren 1907—1910 ägt rum, till bestridande af kostnaden för *Sveriges deltagande uti internationella landtbruksinstitutet i Rom*, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 5,000 kronor.

Internationell mejerikongress i Stockholm.

67:o) Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för femte internationella mejerikongressens hållande i Stockholm år 1911 på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 12,000 kronor.

*Internationell
mejerikongress
i Stockholm
år 1911.
[72.]*

Hvad statsrådsprotokollet i ämnet innehåller återfinnes å sid. 217—222, hvartill utskottet tillåter sig att hänvisa.

De föregående internationella mejerikongresserna hafva hållits, den första 1903 i Bryssel, den andra 1905 i Paris, den tredje 1907 i Haag och den fjärde 1909 i Budapest. Vid samtliga dessa kongresser har Sverige, i likhet med nästan alla öfriga civiliserade länder, varit officiellt representeradt. Anslutningen till kongresserna af enskilda deltagare har jämväl varit stor, i det att kongresserna i genomsnitt räknat öfver ett tusental medlemmar från så godt som världens alla kulturstater. Enligt beslut vid kongressen i Budapest skall den femte kongressen hållas i Stockholm nästa år.

Omkostnaderna för denna kongress hafva med ledning af uppgifter angående kostnaderna för liknande kongresser, som redan ägt rum eller äro inom närmaste tiden planerade, beräknats till 32,000 kronor.

Däri ingår, bland annat, med ett sammanlagdt belopp af öfver 12,000 kronor utgifter för tryckning af kongressens förhandlingar, öfversättning, tolk, stenografering och utgifvande af en bok om mejerihandteringen i Sverige. Till täckande af kongresskostnaderna har på enskild väg anskaffats garanti för 15,000 kronor. Då medlemsafgifterna beräknats till 5,000 kronor, kräfvdes ytterligare ett belopp af 12,000 kronor. För beredande af detta sistnämnda belopp äskas nu ifrågavarande anslag.

Enligt utskottets öfvertygelse kommer ifrågavarande kongress, som är ämnad att ställas i samband med det 21:a allmänna svenska landtbruksmötet i Örebro och hvilken med all säkerhet kommer att besökas af ett stort antal på mejerihandterings och nötboskapsafvelns områden framstående personer från olika länder, att i hög grad bidra till att sprida kännedom om dessa näringars höga ståndpunkt i vårt land, och således äfven att verka främjande för vår export. Med hänsyn härtill

finner utskottet kongressen vara väl värd statsunderstöd. Det i sådant afseende begärda beloppet har icke gifvit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för *femte internationella mejerikon-gressens hållande i Stockholm år 1911*, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 12,000 kronor.

Svenska fattigvårdsförbundet.

*Svenska
fattigvårds-
förbundet.*
[73.]

68:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och med hänvisning till hvad statsrådsprotokollet innehåller i ärendet hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för hvartdera året 1909 och 1910 ägt rum, till understöd åt *svenska fattigvårdsförbundet*, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 8,000 kronor.

Karantänsanstalt för husdjur i Haparanda.

*Karantäns-
anstalt för
husdjur i
Haparanda.*
[74.]

69:o) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till uppförande af en karantänsanstalt för husdjur i Haparanda på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 13,600 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet, sid. 223—228, dit utskottet tillåter sig hänvisa.

Jämlikt kungörelsen den 9 december 1898 angående hvad iakttagas bör till förekommande af smittosamma husdjurssjukdomars införande i riket må införsel *sjöledes* af nötboskap, får, getter och andra idisslande djur äfvensom af djur tillhörande hästsläktet samt af svin icke äga rum annorstädes än i stad, hvarest af medicinalstyrelsen godkänd karantänsanstalt finnes anordnad för djurens inhysande under föreskrifven karantänstid, hvilken i lindrigaste fall omfattar 24 timmar. Dylika anstalter äro genom hushållningssällskaps, kommuners, bolags

eller enskildes försorg upprättade i nio städer. Enligt 4 § 2 mom. af nämnda kungörelse är införsel *landvägen* af ifrågavarande djur från Norge eller Finland icke inskränkt till vissa ställen.

Beträffande införseln *landvägen* från Finland hafva numera andra förhållanden inträdt än de, som vid förenämnda bestämmelsers tillkomst rådde. I samband därmed att järnvägen på finska sidan blifvit dragen ända upp till Torneå, har nämligen djurtillförseln afsevärdt ökat, och, enligt hvad som uppgifvits, skola hästar vid vissa tillfällen hafva införts till Haparanda från så långt bort belägna orter som mellersta och ostligaste delarna af Finland. Härigenom har gifvetvis faran för smittobärande djurs införande i riket blifvit större än tillförne. På grund af dessa förhållanden har nu ifrågasatts att i fråga om införandet af lefvande djur öfver landgränsen till Finland vidtaga i viss mån samma försiktighetsmått, som iakttagits beträffande införseln sjöledes.

Genomförandet af dessa försiktighetsmått kräfver uppförandet af en karantänsanstalt för husdjur vid finska gränsen. Förslag till en sådan anstalt, som tänkts skola förläggas till Haparanda, har genom vederbörande myndigheters försorg utarbetats, och har därvid visat sig, att kostnaden för anläggningen — tomten ej inberäknad — skulle uppgå till 13,600 kronor.

För anordnande af karantänsanstalten har hänvändelse skett såväl till Haparanda kommun som till vederbörande hushållningssällskap. Därvid har kommunen upplåtit lämplig tomt för anstalten men i öfrigt icke velat bidra till dess upprättande af skäl, bland annat, att kommunen såsom sådan icke hade så stor fördel af kreatursimporten från Finland, att densamma kunde anses uppväga kostnaderna för uppförandet af ett karantänsstall därstädes. Hushållningssällskapet för sin del har meddelat, att det saknade tillgångar för anordnandet af det ifrågasatta karantänsstallet.

Under sådana förhållanden har Kungl. Maj:t hos Riksdagen äskat de för ändamålet nödiga medlen.

Såsom af åtskilliga i ärendet hörda myndigheter framhållits, torde den ifrågasatta karantänsanstalten vara af ringa nytta, såvida ej införseln af djur *landvägen* från Finland inskränktes till Haparanda. Men äfven med en dylik inskränkning ställer sig utskottet mycket tviflande, huruvida det åsyftade målet kan ernås, åtminstone hvad införseln af hästar beträffar. Då nämligen importen däraf öfver Haparanda, hvilken säkerligen genom en dylik åtgärd ej skulle väsentligt ökas, är ganska obetydlig

*Utskottets
yttrande.*

i förhållande till antalet af vid gränstrafiken å platsen använda dragare — år 1907, det sista år, för hvilket uppgifter föreligga, utgjorde antalet af samtliga under hela året importerade djur 525, däraf 328 hästar, medan stundom under en enda dag gränsen vid Haparanda, enligt uppgift af tullkammaren därstädes, vintertiden befares med omkring 500 hästar — torde svårigheterna ej vara stora att utan iakttagande af några karantänsföreskrifter till riket införa karantänspliktiga hästar. Om emellertid för landets och närmast gränstrakternas mot Finland skyddande mot införandet däriifrån af smittosamma husdjurssjukdomar en karantänsanstalt skulle visa sig vara af nöden, torde väl, enligt utskottets mening, denna i likhet med förut befintliga anstalter kunna åstadkommas utan att staten behöfver vidkännas kostnaden därför. Skulle vederbörande kommun däraf blifva allt för betungad, torde säkerligen landsting och hushållningssällskap ej undandraga sig att lämna erforderligt bidrag.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen icke må bifalla Kungl. Maj:ts förvarande framställning.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

[75.]

70:o) Kungl. Maj:t har under punkt 75 föreslagit Riksdagen att, till betäckande af åtskilliga af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, anvisa å extra stat för år 1911 ett anlag af 211,922 kronor.

Dessa utgifter finnas närmare angifna i statsrådsprotokollet å sid. 229—232, hvartill utskottet tillåter sig hänvisa.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må, till *betäckande af ofvan omnämnda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter*, anvisa å extra stat för år 1911 ett anslag af 211,922 kronor.

Extra lönetillägg.

Extra lönetillägg.

[76.]

71:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkt 76 föreslagit Riksdagen att, till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 14 januari 1910 angifna grunder, af extra lönetillägg

för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante uti jordbruksdepartementet samt vid under sistnämnda departement lydande verk och stater, å extra stat för år 1911 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 15,000 kronor.

Liknande framställningar hafva af Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition gjorts beträffande öfriga departement med underlydande verk och stater.

I anledning häraf har Riksdagen, jämlikt redan fattadt beslut, för beredande af extra lönetillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante inom de olika departementen jämte därtill hörande ämbetsverk, kårer och stater, under 2, 3, 4, 5, 6, 7 och 8 hufvudtitlarna på extra stat för år 1911 anvisat särskilda förslagsanslag, att utbetalas enligt de i ofvannämnda statsrådsprotokoll angifna grunder.

I anledning af Kungl. Maj:ts under ifrågavarande punkt af statsverkspropositionen gjorda framställning och i öfverensstämmelse med hvad Riksdagen sålunda beslutat beträffande öfriga departement, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, för beredande af *extra lönetillägg* för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante uti jordbruksdepartementet samt vid detta departement underlydande verk och stater, å extra stat för år 1911 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 15,000 kronor att utbetalas med iakttagande, att för beräknande af extra lönetillägg skola gälla följande grunder:

1:o) Extra lönetillägg utgår, där ej sådant fall är för handen, som under 2:o) sägs, till tjänsteman, hvilkens tjänstgöring är förlagd till hufvudstaden, med 15 procent å kontant aflöning, dock icke i något fall med högre belopp än 700 kronor, och

till tjänsteman, hvilkens tjänstgöring är förlagd till annan ort, med 12 procent å kontant aflöning, dock icke i något fall till högre belopp än 500 kronor, samt,

i hvad angår betjante, med 25 procent å kontant aflöning, om tjänstgöringen är förlagd till hufvudstaden, men eljest med 20 procent å sådan aflöning.

2:o) Ingår i aflöningen bostads- eller boställsför-

mån in natura, skall det enligt nästföregående moment beräknade lönetillägget minskas med ett belopp, motsvarande 10 procent af de kontanta aflöningsförmåner, hvarå tillägget beräknats.

3:o) Från åtnjutande af extra lönetillägg undantagas, förutom häradshöfdingarna och de tjänstemän, åt hvilka beredts tillfällig löneförbättring för år 1910,

a) de tjänstemän, hvilkas aflöningsförmåner af statstjänst för innevarande år uppgå till högre belopp än 7,700 kronor eller, om deras tjänstgöring är förlagd till annan ort än Stockholm, 7,500 kronor; skolor, ifall nämnda aflöningsförmåner öfverstiga 7,000 kronor, det extra lönetillägget i intet fall utgå med högre belopp än som svarar mot skillnaden mellan 7,700 kronor eller, om tjänstemannen har sin tjänstgöring förlagd till landsorten, 7,500 kronor, å ena, samt förenämnda aflöningsförmånens belopp, å andra sidan,

b) de tjänstemän, hvilkas inkomst af arbete, det extra lönetillägget oberäknadt, under år 1909 af vederbörande taxeringsmyndigheter uppskattas till högre belopp än 7,700 kronor eller, om deras tjänstgöring är förlagd till annan ort än Stockholm, 7,500 kronor; skolor, ifall nämnda inkomster öfverstiga 7,000 kronor, det extra lönetillägget i intet fall utgå med högre belopp, än som svarar mot skillnaden mellan 7,700 kronor, eller, om tjänstemannen har sin tjänstgöring förlagd till landsorten, 7,500 kronor, å ena, samt förenämnda inkomsters belopp, å andra sidan,

c) de tjänst innehafvare, hvilkas aflöningsförmåner vid 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908 eller 1909 årens riksdagar ny- eller omreglerats efter andra grunder än dem, som följts vid de äldre staternas fastställande.

4:o) Extra lönetillägg må allenast tilläggas tjänstemän och betjante, hvilkas aflöning blifvit af Konung och Riksdag till siffran bestämd eller eljest utgår efter af Riksdagen pröfvade grunder.

5:o) Extra lönetillägg beräknas endast å aflöningsförmåner, hvilka utgå af statsmedel. Där aflöning bestrides dels af statsmedel, dels ock af andra medel, beräknas extra lönetillägg endast å den del därå, som utgår af statsmedel, dock att åt lärare och tjänstemän vid universiteten extra lönetillägg må beräknas å hela det belopp, hvartill aflöningen blifvit, på sätt i nästföregående moment sägs, bestämd att minst uppgå, utan afseende därå att till bestridande af universitetens utgifter användas jämväl andra medel än statsmedel.

6:o) Extra lönetillägg beräknas å följande slag af aflöningsförmåner:

lön;

tjänstgöringspenningar;

kontant bostads- och inkvarteringsersättning;

arfvode;

med lön likställt lönetillägg; samt

dagaflöning vid flottan.

7:o) Extra lönetillägg till den, som af statens medel åtnjuter lön eller arfvode för två eller flera befattningar, utgår endast för en af dessa, nämligen för den, som medför högsta aflöningen, eller, därest denna på mer än ett ställe är lika, för den af dem, till hvilken han först blifvit befordrad; samt

8:o) Extra lönetillägget anses tillhöra lönen.

Utredning angående ordnandet af kreditförhållandena för det mindre och medelstora jordbruket.

72:o) I en inom Andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet remitterad motion, nr 123, har herr K. Karlsson i Mo föreslagit, att Riksdagen ville besluta en skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag till ordnande af kreditförhållandena för det mindre och medelstora jordbruket samt för detta ändamål ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp af 10,000 kronor.

Motion.

Öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles under Riksdagen afgifva yttrande; hvilket utskottet ansett sig nu böra för Riksdagen

anmäla.

Stockholm den 8 mars 1910.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.

Reservationer:

Vid *punkt 5* (ang. skogsväsendet):

af herrar *D. Persson* och *G. Jansson*;

af herrar *E. G. H. Åkerlund*, *N. Persson*, grefve *R. G. Hamilton*,
G. A. E. Kronlund och *C. G. Barthelson*, hvilka ansett, att utskottet
under mom. I bort hemställa,

att Riksdagen måtte, med bifall till såväl Kungl. Maj:ts förslag som äfven de af herrar *G. M. H. Ekelund* och *A. Ekman* i ämnet väckta motioner, i den för skogsstaten gällande stat uppföra ytterligare sex jägmästarbefattningar med de af Kungl. Maj:t och nämnda motionärer föreslagna löneförmåner och i sammanhang därmed nedsätta de i samma stat uppförda resepenningar till jägmästaren i Tjusts revir, nu 700 kronor, med 100 kronor till 600 kronor;

i anledning hvaraf det bestämda anslaget för skogsstaten borde höjas med ytterligare 4,900 kronor och uppställningen af anslaget till skogsväsendet i enlighet därmed jämkas.

vid *punkt 14* (ang. Fredrika-Bremerförbundets landthushållningsskola vid Rimforsa):

af grefve *R. G. Hamilton* och herr *G. A. E. Kronlund*;

vid *punkt 31* (ang. åtgärder för höjande af det mindre jordbruket):
af herr *G. Jansson*.

Det skulle här antecknas att herr *E. A. Lindblad* icke deltagit i förestående hufvudtitels behandling inom utskottet äfvensom att herr *G. Jansson* icke närvarit vid behandlingen af *punkten 14*.

Tabell öfver ordinarie anslage

1910 års riksstat anslår:								
Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på <i>förslag</i> .				Summa.		
		Friheter.		Ersättningar.				
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
17,000	—	—	—	—	—	17,000	—	Departementschefen
53,700	—	—	—	—	—	53,700	—	Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli ...
57,600	—	—	—	—	—	57,600	—	Landtbruksstyrelsen
347,900	—	—	—	—	—	347,900	—	Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmanna
								<i>Bestämmdt anslag:</i>
								till landbruksinstitutet m. m. Nuvarande belopp
								Ökas med
								<i>Förslagsanslag:</i>
								till understöd åt landtmannaskolor
86,200	—	—	—	—	—	86,200	—	Veterinärundervisningen
4,500	—	—	—	—	—	4,500	—	Odlingshjälp åt krononybyggare, <i>förslagsanslag</i>
54,500	—	—	—	—	—	54,500	—	Landtbruksingenjörer och deras biträden. Nuvarand
								Ökas med
290,800	—	—	—	—	—	290,800	—	Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmanna
82,900	—	—	—	—	—	82,900	—	Länsveterinärer och veterinärstipendiater
291,050	—	1,070	—	—	—	292,120	—	Hästafvelns förbättrande, <i>reservationsanslag</i> (dära
30,000	—	—	—	—	—	30,000	—	Till förekommande och hämmande af smittosamm
25,000	—	—	—	—	—	25,000	—	Befrämjande af husslöjden
68,000	—	—	—	—	—	68,000	—	Fiskerinäringens understöd
159,000	—	—	—	—	—	159,000	—	Domänstyrelsen. Nuvarande belopp
								Ökas med
								Skogsväsendet:
								<i>Bestämmdt anslag:</i>
								För skogsstaten. Nuvarande belopp
								Ökas med
Trpt	1,568,150	—	1,070	—	—	1,569,220	—	

¹ Af Kungl. Maj:ts förslaget belopp, hvaröfver utskott

Litt. A.

under riksstatens Nionde hufvudtitel.

	Förslag till blifvande riksstat:							
	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på <i>förslag</i> .				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
departementet.								
.....	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
.....	53,700	—	—	—	—	—	53,700	—
.....	57,600	—	—	—	—	—	57,600	—
näringar:								
..... 297,900: —								
..... 9,000: —			306,900: —					
..... 50,000: —	356,900	—	356,900: —				356,900	—
.....	86,200	—					86,200	—
.....	4,500	—					4,500	—
belopp	54,500: —							
.....	¹ 37,000: —						91,500	—
näringar	290,800	—					290,800	—
.....	82,900	—					82,900	—
särskildt 160,000 kronor till prisbelöningar af hästar)	291,050	—	1,070	—	—	—	292,120	—
sjukdomar bland husdjuren, <i>förslagsanslag</i>	30,000	—					30,000	—
.....	25,000	—					25,000	—
.....	68,000	—					68,000	—
..... 159,000: —								
..... ¹ 6,000: —	165,000	—					165,000	—
..... 1,113,500: —								
..... 26,800: —			1,140,300: —					
Transport 1,140,300: —	1,620,150	—	1,070	—	—	—	1,621,220	—

framdeles kommer att afgifva särskildt yttrande.

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 8 Saml. 1 Häft.

1910 års riksstat anslår:								
Anvisning i kontant.	Indelning och därmed jämförlig anvisning på <i>förslag</i> .				Summa.			
	Friheter.		Ersättningar.					
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
Trpt 1,568,150	—	1,070	—	—	—	1,569,220	—	För statens skogsläroverk. Nuvarande belopp Ökas med
								<i>Förslagsanslag:</i> Till ålderstillägg åt personalen vid skogsstate
								<i>Reservationsanslag:</i> Till enskilda skogsundervisningen
								Till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande mänhet. Nuvarande belopp
4,194,000	—	—	—	—	—	4,194,000	—	Ökas med
12,000	—	—	—	—	—	12,000	—	Till belöningar för rofdjurs dödande, <i>förslagsanslag</i>
535,400	—	—	—	—	—	535,400	—	Landtmäteristaten
63,000	—	—	—	—	—	63,000	—	Skiften och afvittringar, <i>förslagsanslag</i>
50,000	—	—	—	—	—	50,000	—	Utflyttningshjälp efter skiften, <i>förslagsanslag</i>
								Rikets allmänna kartverk: <i>Bestämdt anslag:</i> Till aflöningar
								<i>Förslagsanslag:</i> Till ålderstillägg
								<i>Reservationsanslag:</i> Till kartarbeten m. m.
220,800	—	—	—	—	—	220,800	—	Sveriges geologiska undersökning
80,200	—	—	—	—	—	80,200	—	Gästgifvares friheter
10,830	—	6,635	—	1,664	—	19,129	—	Bidrag till skjutsentreprenader, <i>förslagsanslag</i>
215,000	—	—	—	—	—	215,000	—	Färjor och färjekarlar
354	—	25	—	—	—	379	—	Bidrag till vägunderhållet på landet, <i>förslagsanslag</i> . Ökas med
1,000,000	—	—	—	—	—	1,000,000	—	Fattigvården i Stockholm och landsorten
9,564	—	—	—	—	—	9,564	—	Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>
175,000	—	—	—	—	—	175,000	—	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>
100,000	—	—	—	—	—	100,000	—	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>
100,000	—	—	—	—	—	100,000	—	Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslags-</i>
40,463	—	—	—	—	—	40,463	—	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>
10,000	—	—	—	—	—	10,000	—	
S:a 8,384,761	—	7,730	—	1,664	—	8,394,155	—	

¹ Af Kungl. Maj:t föreslaget belopp, hvaröfver utskottet

² Af motionär " " " "

Förslag till blifvande riksstat:									
Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.						Summa.	
		Friheter.		Ersättningar.					
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.		
Transport 1,140,300: —		1,620,150	—	1,070	—	—	—	1,621,220	—
89,050: —									
7,750: —	96,800: —	1,237,100: —							
och skogsläroverken.....	110,000: —								
	7,600: —								
f skogsväsendet i all-									
..... 2,873,850: —									
..... 359,450: —	3,233,300: —	3,240,900: —							
		4,588,000	—	—	—	—	—	4,588,000	—
		12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
		535,400	—	—	—	—	—	535,400	—
		¹ 63,000	—	—	—	—	—	63,000	—
		50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
	67,900: —								
	21,400: —								
	131,500: —	220,800	—	—	—	—	—	220,800	—
		80,200	—	—	—	—	—	80,200	—
		10,830	—	6,635	—	1,664	—	19,129	—
		215,000	—	—	—	—	—	215,000	—
		354	—	25	—	—	—	379	—
Nuvarande belopp	1,000,000: —								
	² 1,000,000: —	2,000,000	—	—	—	—	—	2,000,000	—
		9,564	—	—	—	—	—	9,564	—
		175,000	—	—	—	—	—	175,000	—
		100,000	—	—	—	—	—	100,000	—
		100,000	—	—	—	—	—	100,000	—
anslag	40,446	40,446	—	—	—	—	—	40,446	—
		10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
		Summa	9,830,744	—	7,730	—	1,664	—	9,840,138

främdeles kommer att afgifva särskildt yttrande.

” ” ” ” ” ”

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Nionde hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
Jordbruksdepartementet.		
<i>Jordbruksdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli:</i>		
Till provisorisk löneroglering för befattningshafvande i jordbruksdepartementet, <i>förslagsanslag</i>	*) 6,810: —	
» afföning åt ytterligare en kanslisekreterare	*) 5,050: —	
» arfvode åt en extra föredragande inom jordbruksdepartementet m. m.	*) 4,000: —	
	15,860	—
<i>Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Till undervisningsmaterieil för landtbruks- och mejeriinstituet vid Alnarp	3,000: —	
» understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana landtmannaskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel	10,000: —	
» förhöjda understöd åt landbruksskolorna i Väster-norrlands, Västerbottens och Norrbottens län	6,000: —	
» beredande af statsbidrag åt Fredrika-Bremerförbundets landthushållningsskola vid Rimforsa för utbildande af lärarinnor	4,000: —	
Bidrag till afföning åt tolf kringresande jordbrukskonsulenter i Dalarne och i Norrland	30,000: —	
Till bestridande af kostnader för byggnadsarbeten m. m. vid Alnarps veterinäristitution	6,400: —	
	59,400	—
	Transport	75,260 —

*) Af Kungl. Maj:t föreslaget belopp, hvaröfver utskottet framdeles kommer att afgifva särskildt yttrande.

	Kronor.	ö.
Transport	75,260	—
<i>Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna landbruksmöten	7,500: —	
Till prisbelöningar vid allmänna landbruksmöten	12,500: —	
» fortsatt uppehållande af de vid landbruksinstitutet vid Ultuna samt landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp inrättade anstalter för profning af maskiner och redskap för landbrukets behof	12,500: —	
Bidrag till underhåll af åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof	48,000: —	
Bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län	11,250: —	
Till understöd åt frökontrollanstalter	10,000: —	
» åtgärder för befordrande af den inhemska klöfver- och gräsfröodlingen	15,000: —	
Bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet	25,000: —	
Till utbildande af en stipendiat i boskapskötsel och mejerihushållning	1,500: —	
» anställande af en förste och en andre torfingenjör samt tre torfassistenter	25,000: —	
» upprätthållande af en torfskola	7,000: —	
» understöd åt svenska mosskulturforeningen	35,000: —	
Bidrag till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket	267,500: —	
Till anställande af en statskonsulent för det mindre jordbruket	6,500: —	
» ökad statsbidrag till fortgående smörprofningar m. m.	16,000: —	
» fjäderfäafvelns befrämjande	20,000: —	
Bidrag till bildande och upprätthållande af afvelscentra för nötboskap	17,000: —	
Till främjande af nötboskapsafveln i Norrbottens län ...	5,000: —	
	542,250	—
<i>Hästaafvelns förbättrande:</i>		
Till bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå	4,630	—
<i>Befrämjande af husslöjden:</i>		
Till anställande af en andre instruktör i husslöjd och personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander	3,500	—
Transport	625,640	—

	Kronor.	ö.
Transport	625,640	—
<i>Fiskerinäringens understöd:</i>		
Till underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk- biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafsfisken	34,000: —	
» försäkring af fartyget Skagerak	5,200: —	
» utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven	26,100: —	
Bidrag till anordnande af undervisningskurser i navigation för bohüsläniska fiskare	2,250: —	
Till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening	15,500: —	
» bestridande af underhålls- och driftkostnader för ett fartyg för fiskeradministrationens behöf	7,500: —	
» anställande af undersökningar öfver möjligheten att genom fiskodling i större skala befrämja fiskets utveckling inom mellersta Sveriges Östersjöområde	1,900: —	
» ytterligare kostnader för vissa undersökningar af fiske- och mindre hamnar	6,000: —	
	98,450	—
<i>Hydrografiska undersökningar af Sveriges färskvatten:</i>		
Till uppehållande af verksamheten vid hydrografiska byrån samt för verkställande af hydrogeologiska specialundersökningar	53,000	—
<i>Den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner:</i>		
Till afföning åt domänintendenter	35,500: —	
» resekostnader vid domänförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>	45,000: —	
	80,500	—
<i>Skogsinstitutet:</i>		
Till anställande af extra lärarkrafter vid skogsinstitutet	8,000	—
<i>Landtmäteristaten:</i>		
Till bestridande af kostnaderna för vissa af distriktslandtmätarne företagna tjänsteresor, <i>förslagsanslag</i>	30,000: —	
» landtmäteriundervisningen	*) 33,300: —	
	63,300	—
Transport	928,890	—

*) Af Kungl. Maj:t föreslaget belopp, hvaröfver utskottet framdeles kommer att afgifva särskildt yttrande.

		Kronor.	ö.
	Transport	928,890	—
<i>Rikets allmänna kartverk:</i>			
Till anställande af ökad civil personal vid rikets allmänna kartverk, namngranskning m. m.	21,600: —		
» förhöjning af arvvodena åt de vid det ekonomiska kartverket anställda kvinnliga ritare och biträden	1,000: —		
» anställande af ökad personal m. m. vid rikets allmänna kartverks geodetiska afdelning	25,950: —		
» anskaffande af instrument och inventarier vid rikets allmänna kartverks geodetiska afdelning	2,700: —	51,250	—
<i>Sveriges geologiska undersökning:</i>			
Till bestridande af kostnaderna under år 1911 af Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten och för utgifvande af därpå grundade kartor m. m.	36,000: —		
» verkställande af nybyggnad för Sveriges geologiska undersökning	134,000: —	170,000	—
<i>Vägunderhållet på landet:</i>			
Till bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdeltningar, <i>förslagsanslag</i>	35,000: —		
» understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt	150,000: —	185,000	—
<i>Diverse anslag:</i>			
Till förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen	120,000: —		
» understödjande af myrtdikningar och vattenaftappningar inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län (norrländska afdikningsanslaget)	700,000: —		
» understödjande af sådana myrtdikningar och vattenaftappningar inom öfriga delen af riket, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande byggd (allmänna frostminskningsanslaget)	200,000: —		
» afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län	150,000: —		
	Transport 1,170,000: —	1,335,140	—

	Kronor.	ö.
	Transport 1,170,000: —	1,335,140 —
Bidrag till bestridande af kostnaderna för uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet	67,500: —	
Till skogsodlingens befrämjande	100,000: —	
» beredande under år 1911 af bidrag till egnahems-låneförmedlare för betäckande af för dem genom lånerörelsen uppkommande kostnader och möjliga förluster, <i>förslagsanslag</i>	95,000: —	
» lindring af fraktkostnaderna vid transport å järn-väg af kalk, kalkstensmjöl och mägerl för jord-bruket behof, <i>förslagsanslag</i>	300,000: —	
» befrämjande af afsättning i främmande länder af alster af svenska landtbruket och dess binäringar äfvensom fiskerinäringen	20,000: —	
» bestridande af kostnaden för Sveriges deltagande uti internationella landtbruksinstitutet i Rom	5,000: —	
Bidrag till bestridande af femte internationella mejeri-kongressens hållande i Stockholm år 1911	12,000: —	
Till understöd åt svenska fattigvårdsförbundet	8,000: —	
» betäckande af åtskilliga af statskontoret förskotts-vis bestridda utgifter	211,922: —	
» beredande af extra lönetillägg för år 1910 åt vissa tjänstemän och betjante i jordbruksdepartementet samt därtill hörande ämbetsverk, <i>förslagsanslag</i> ...	15,000: —	
» utredning angående ordnandet af kreditförhållan-dena för det mindre och medelstora jordbruket *)	10,000: —	2,014,422 —
	Summa	3,349,562 —

*) Af motionär föreslaget belopp. hvaröfver utskottet framdeles kommer att afgifva särskildt yttrande.